

Déli Hírlap

A bányai magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
I., Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dosa. No. 934/1938.) Telefon: 28—10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő.

Levél a szerkesztőhöz

Kedves Barátom! Az emberek általában felelőtlenségek és könnyen felejtnek. Ez a kellemetlen érzéseket kiváltó igazság jutott eszembe, mikor olvastam, hogy a Te és lapod kereszténységét kétségbe vonták és azt felszínesnek, divatos ágaskodásnak és még sok más mindennek nevezték. Neveztek olyan helyről, ahonnan legkevésbé várhattad volna. Írásom célja nem az, hogy kereszties lovaggyá üsselek, sem az, hogy az én gyengeértékű pátensemmel igazoljam keresztény munkásságodat. Csak úgy eszembe jutnak évek előtti végnélküli beszélgetéseink, tervezgetéseink a keresztény közéleti front kiépítéséről, a keresztény összefogásról, a keresztény eszméknek a köztudatba való átültetéséről; beszélünk a római „internacionálé” szembeszegéséről a moszkvai internacionáléval és sok másról, ami mind azt a célt volt hivatott szolgálni, amelyet keresztény közszellem gyűjtőnév alatt foglalhatunk össze.

És emlékezem Péter Lászlóra, aki éjjel-nappal, hóban-fagyban járt-kelt, hogy a szegény hajléknélkülieknek fedeleket építsen a fejük fölé és ha csüggedni kezdett, Hozzád és lapod nyilvánosságához fordult. És mindig megerősödve, fellelőre, újabb akaraterővel telve távozott Tőled és folytatta építő munkáját. És eszembe jut, amikor a szegény bázosi magyarok megjelentek a szerkesztőségben, panaszolva, hogy nincsen templomuk, nincsen hol Istenhez imádkozniuk sem a megpróbáltatások napjaiban, sem ha csapásoktól mentesülve hálát akarnak adni a Mindenhatónak. És emlékezem, mennyi hittel, mennyi rajongással mesélted, hogy meglesz a templomuk, mert addig nem nyugszol, míg együtt nem lesz a szükséges pénz. És összegyűlt. A Te lapod gyűjtötte össze. És felépült a templom, fel is szentelték és hálából az alapkövet megörökítve a Te védőszentet választották a templom védőszentjéül is. Emlékezem örömkönyveidre is, mikor mesélted, milyen felemelő és magaslatos érzés volt ezeknek az embereknek örömet látni és érezni.

Folytassam? Folytatom, mert mit tudják az újságok betűin kapaszkodók és ágaskodók Váradon és másutt, hogy milyen munkát kellett végezniük, amíg sikerült tényleg keresztény katolikus életet teremteni Temesvárott. A Te lapod volt az, mely beharangozta a lelkigyakorlatokat cikkekben és hirdetésekkel, mert az volt a véleményed, hogy minden megengedett és a célt nem profanizáló reklámot is igénybe kell venni, hogy tömegmozgalmat indítsunk el utjára. Nem divatból és nem ágaskodásból és nem haszonlesésből. És monoplóiumot sem akartál a Magad részére a keresztény munkában, hanem örültél, ha segítőtársaink akadtak. És akadtak. Mert fáradhatatlan voltál ezek felkutatásában. És a munkának gyümölcse termett, mert a magyar ifjúság olyan számban vett részt ezeken a lelkigyakorlatokon és konferenciabeszédeken, mint soha azelőtt. És megírtad lapodban és hoztad az előadások kivonatát, mert azt mondtad, ha valaki nem mehetett el, élvezze ő is Márton Áron, Buzás Gerő, Veress Ernő és a többiek erkölcsnemesítő gondolatait. Mert az olvasás is új harcok teremtését teremt. És teremtett is. És vajjon a Katolikus Népszövetség bányai feltámasztásának gondolata nem a Te lapod szerkesztőségéből indult ki? És ha ma ez a szervezet keresztény katolikus szellemben eredményeket ér el az egész Bányában, ez vajjon a helyzetet nem ismerő és a levegőbe beszélő kritikusok érdeme-e?

Nem felejtettem el és a bányai magyarság nem felejtette el azt az áldozatos harcot, melyet az Elfelejtett magyar Miatyánk című cikkeddel kezdted és vittél győzelemre a magyar ifjúság ér-

vényesülése érdekében. Vajjon ezen harc nélkül lenne-e ma magyar jellegű katolikus ifjúsági egyesület, lenne-e magyar központi pap és lenne-e sok más minden, ami magyar ifjúságunk kereszténységét hirdeti? Honnan tudják ezt Erdélyben ugynevezett magyar lapok szerkesztőségében ülő és a kereszténységet a maguk számára monopolizálni akaró hírtügynökök? Ne bántson, kedves barátom, ez a kereszténykedő fenekedés. Igazad van; nem a ruha teszi az embert és nem a nyomdó tulajdona állapítja meg valamely újság keresztény voltát. És ha már itt tartok, meg kell mondanom azt is, hogy az a lap, amelynél (k. n.) úr elhelyezni szokta a maga szellemi röppentyűit, nem tehetett és nem tehet

annyt a keresztény szellem érvényesülése érdekében, mint a Te lapod. Ennek egyszerű magyarázata a két lap olvasóközönsége közötti különbség. Azoknak tulnyomóan nagy része, akik (k. n.) újságját olvassák, nem szorulnak erősítésre a keresztény hitben, már hivatásuknál fogva sem. Ezeket nem kellett megnyerni és meggyőzni. A Te lapod olvasóinak tulnyomóan nagy részét azonban igen. A keresztény öntudat megteremtésében lapodnak igen nagy érdemei vannak. Ezeket kisebbíteni, vagy egészen eltagadni nem sikerülhet semmiféle „feljegyzés”-nek.

Nem dicsérni jöttem az igazságot, de eltemetni sem engedem. És örülnék, ha ezt a leveletem alkalmasnak találnád arra, hogy megjelenjék lapodban, hogy lássák az igazságot azok is, akiknek illik meglátni és felfrissüljön emlékezőtehetsége azoknak, akik talán hajlamosak a gyors feledésre. Igaz híved j. z.

Változatlan hevesseggel tartott hétfőn a német előnyomulás

A Maginot-vonal 505 erődjének elfoglalása Calais felé tart a német hadsereg

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentése

A harc a nyugati fronton vasárnap is teljes erővel dühöngött és semmit sem engedett hevesességéből. Pontos képet még nem lehet alkotni erről az óriási arcvonalon lefolyt és még mindig folyó mérkőzésről, ezért itt közöljük a német, francia és angol főhadiszállások hivatalos jelentéseit a vasárnapi eseményekről:

A német vezérkari főhadiszállás jelenti: Francia földön harcoló csapataink átkeltek a Sambre és az Aisne folyón, St. Quantintól és Chateau Thierry német kézen vannak. Hadseregünk déli szárnya megszállta a Liontól északra fekvő vidéket. Rethelnél átléptük az Aisne-folyót. Montmedytől nyugatra elfoglaltuk a Maginot-vonal 505. számú hatalmas páncélerődjét. Az itt folyó harcokban különösen kitűntette magát az egyik utászszázalój parancsnoka. A foglyok száma egyre nő. Eddig, nem számítva a holland hadsereget, 110 ezer foglyot ejtettünk és sok löveget zsákmányoltunk, amelyek között 28 centiméteresek is vannak.

Légihaderőnk hatékonyan támogatja hadseregünk előnyomulását. Működésének súlypontja továbbra is a mögöttes összeköttetések és az ellenség visszavonulási útjának bombázásában áll. Azonkívül repülőgépgyárakat, színeket és a földön tartózkodó repülőgépeket pusztítottak el. Az ellenség a tegnapi nap folyamán 147 repülőgépet veszített, ezek közül 47 légiharcok során pusztult el, 13-at légelhárító ágyúink lőttek le, a többit a földön semmisítettünk meg, 27 saját repülőgépünk eltűnt.

A francia-belga partok előtt elsüllyesztettünk egy 6000 tonnás kereskedelmi hajót, megromáltunk egy torpedórombolót.

A francia vezérkar hivatalos harctéri jelentése a következőket mondja:

A harcok változatlan hevesseggel folynak. Az ellenség Guise és Laon között nyugati irányban támad rendkívül nagy erővel. A többi frontszakaszon aránylag nyugalom van. A francia bombázó repülőgépek erőteljes támadásokat intéztek a német menetoszlopok, utánpótlási vonalak, vasútvonalak és katonai célpontok ellen. Sok német gépet lelőttek. (Laon városa, amelyről a francia jelentés megemlékezik, 120 kilométernyire, Guise városa 160 kilométernyire van Párisától.)

Az angol főhadiszállás által kiadott hivatalos jelentés:

Az angol csapatok szilárdan tartják állásaikat, annak ellenére, hogy a németek ezen a frontszakaszon is igen nagy nyomást fejtenek ki.

A német irány: a La Manche csatorna

A német központi katonai parancsnokság közlése szerint Belgium területén a német csapatok folytatják a szétszórt katonai egységek üldözését.

A német csapatok átkeltek a Dendre folyón és elérték a Escaut folyó felső folyási részét. Az angol csapatok gyorsan vonulnak vissza a La Manche csatorna felé. Maubeuge közelében és délre Valenciennes-től visszavetették egy francia-belga had-

test támadását, amely migkisérelte, hogy dél felé vonuljon vissza. Az ellenség veszteségei nagyon súlyosak. Számos harci kocsit veszítettek. Az ellenség sikertelen áttörési kísérlete után, amelyben rendkívül súlyos veszteségek érték, nyugat felé vonul vissza. Dél-nyugati irányba erős motorizált egységek vonulnak és elérték már a somméi 1916-os csatamezőket, illetve a Cambrai—Perrone közötti utat. A

német bombavető repülőgépek számos harci kocsit semmisítettek meg, amint északi irányban igyekeztek felfejlődni. Ez a harci kocsis egység, amely Laonból indult el, megrikkulva visszatérésre kényszerült.

Lüttich és Namur összes erői — egyetlen egy kivételével — német kézben vannak.

A belgiumi harcok idején, az utóbbi napokban báró Nolde hadnagy egy tank ezred élén a legnagyobb hidegvérrel tett tanúságot és bátorságával kitűnt. Vasárnap a német légi egységek bombázták azon útvonalakat, amelyeken a front háta mögött visszavonulhatnak az ellenséges csapatok. A bombázás úgy belga, mint észak-franciaországi területen történt. A repülőátadások az ellenséges repülőterek ellen sikeresen folytatódtak. A felderítést végző repülőgépek a belga partok mentén megsemmisítettek

Motorkerékpáros divíziók gyors előnyomulása nyugati irányban

A Havas ügynökség jelentése szerint kétségtelen, hogy a német front balszárnyára hárult az a feladat, hogy a német főparancsnokság elképzelése szerint kiderítsék a döntést.

Ezen a front-szakaszon küzdő egységek jórésze motorizált, illetve páncélos egységek, feltevések szerint 4, vagy 5 divízió.

A Sambre és Oise közötti szakaszon harcoló motorizált egységek, 50—60 kilométeres területen hevesen támadnak. Kétségtelenné vált, hogy ezek az egységek, amelyek már nyolc nap óta állandóan harcolnak, nagyon kimerültek, de

a véres harcok ellenére sem fékeztek az előnyomulás ütemét — állandóan támadnak nyugat felé vonulva.

A német támadások ugyanis ebben az irányba haladnak. A jelenlegi harcok során több irányban folyt támadás, azonban

az irányvonal kétségtelenül nyugat.

A német motorizált egységek az előnyomulás során francia és angol gépesített egységekkel találkoztak és

a több divíziót kitevő szövetséges páncélos haderő mögött összpontosított gyalogság van és ezek a divíziók a legnagyobb erővel vetik magukat a harcba. Ez a küzdelem,

amely két nap óta folyik a motorizált haderők között teljesen új harcmodort mutat. A régítől eltérő haditaktikával folyik az előnyomulás, a lovasság sokkal lassabbnak bizonyult a múltban, mint jelenleg a nehéz harcok miatt, mert fűrgességben és mozgékonyabbban sem vehetik fel a versenyt a páncélos egységekkel. A lovasságot a jelenlegi háborúban

Észak-Belgiumban tart a szövetségesek visszavonulása

Párisból jelentik: A francia főhadiszállás hivatalos jelentése a következő: Csapatunk erőteljesen harcolnak St. Quentin-től északra, hogy megállítsák az ellenség előnyomulását. Rethel közelében az Aisne folyón átkelt ellenséges csapatokat az éjszaka folyamán visszavertük. A Montmedy kerületben a német támadások megújultak, de ezeket is visszautasítottuk. Az éjszaka folyamán légi haderőnk folytatták heves bombázásukat, hogy megzavarja az ellenséges csapatok utánpótlását.

A Havas ügynökség harctéri magyarázata a következőket mondja: Belgium északi szakaszán a szövetséges csapatok stratégiai visszavonulása általában kedvező feltételek mellett folytatódik. Az angolok visszavetették a hátrédek ellen intézett német támadást. St. Quentin-től északra nagy csata dúl, amelyben

1000 francia, angol és német harci kocsis vesz részt.

Az ütközet állandóan hullámzik úgy, hogy lehetetlen földrajzilag meghatározni annak színterületét. Az Aisne folyó északi partján, Rethel kerületben a múlt éjszaka a németek több különítményt dobtak az arcvonalba, de ezeket a franciák elfogták. Montmedynél erős tüzérségi előkészítés után

a német gyalogság hatalmas tömegekben támadást intézett a Maginot-vonal ellen.

A támadást az ellenség nagy veszteségével visszavertük, kivéve egy kisebb erődöt, amelyet a németeknek sikerült elfoglalni.

NAGYARÁNYU STRATÉGIAI MOZDULATOK

Párisból jelentik: A Havas-ügynökség jelentése: Északon a szövetségesek nagyarányú stratégiai mozdulatokat hajtanak végre

két ellenséges torpedórombolót, egy pedig súlyosan megsérült. Ugyancsak súlyosan megsérült egy francia torpedó-naszád és három gőzös 15 ezer tonnateralommal. Vasárnap 143 ellenséges repülőgépet megsemmisítettek, — 95-öt légi harc során, 15-öt a légelhárító ágyúk löttek le és a többit a földön, mielőtt felszállhattak volna, semmisítették meg. A német légi haderő vesztesége 31 repülőgép. Vasárnapról hétfőre virradó éjszaka az angol légi haderő gépei tervszerűen támadást intéztek Nyugatnémetország több pontján de, egyetlen katonai támpontot sem bombáztak csak a polgári lakosság szenvedett a légi támadás alkalmával. Ugyancsak angol repülőgépbombák érték egy hadifogoly táborát, ahol számos hadifogoly a légitámadás áldozata lett.

teljesen kiszorította az önműködő fegyverekkel felszerelt motorbiciklis katona,

aki a gyors előnyomulásban megelőzheti még a tankokat is.

Ilyen körülmények között a német motorbiciklis egységek az utóbbi napokban

meglehető gyorsasággal nyomultak előre Laonig és vasárnap este már Peronne-ban voltak.

Az 1914-es háború tanulságait most alig lehet hasznosítani — állapítja meg a francia jelentés, — mert

a harcmodor megváltoztatásával szinte lehetetlen az álló küzdelem, illetve az álló frontok kialakulása.

A német támadás — állapítja meg a továbbiakban a Havas jelentés, különösen erőteljes még az Aisne folyó hídjánál. Rethel vidékén azonban a német csapatok átlépték a folyót, de csak néhány kisebb egységnek sikerült megőrizni az állásokat. Az elmúlt éjszaka az átkelési kísérletek alkalmával a német csapatok nagy veszteségeket szenvedtek, számos német katona fogságba került.

Montmedy vidékén a német csapatok a Maginot vonalat támadták, amely itt különösen erős.

A francia tüzérség és a gyalogság gyilkos tüzet zúdított a támadó német csapatokra, amelyek eredmény nélkül, súlyos veszteségekkel kénytelenek voltak visszavonulni. A német támadás során

csak egyetlen kis kazamatát sikerült a támadóknak hatalmukba keríteni, de ez a kis kazamata jóval a fővonal előtt épült.

Montmedytől egészen a svájci határig húzódó határvonalon semmi jelentősebb, említésre méltó esemény nem történt.

és eközben a légihaderő bombázó gépei megakadályozzák a németek hátsó összeköttetéseit és mozgulatait. Retheltől keletre a Sedan—Montmedy—Longwy vonalon, egészen a svájci határig nyugalom uralkodik. Ezen a frontszakaszon semmi fontosabb esemény nem történt. Ezzel szemben a közepén, egy 50 kilométeres vonalon, amely az Oise—Sambre csatorna mentén húzódik Lafearre és Lanbrezier között, nagyarányú mozgalom észlelhető. A német páncélokocsik, amelyeket tüzérség és repülőgépek támogatnak, szünet nélkül támadnak és

nyugati irányban nyomulnak előre.

Sikerült egyes helyeken réseket ütni és ezen keresztül könnyű egységek nyomultak előre és ezek Saint Quentin közelébe jutottak.

Hétfőn változatlanul nagy volt a német előretörés

Londonból jelentik A Reuter ügynökség katonai szakértője a következőket írja: A németek hatalmas kísérlete, amellyel betörték Franciaországba, eddig kétszer változtatott irányt, de

bizonyos, hogy az előretörés ma is változatlanul nagy.

Az ezidő szerinti hatalmas támadásnak valószínűleg az a célja, hogy Arrason keresztül elérjék Calais-t, hogy

ezzel elválasszák a francia hadsereget a még Belgiumban harcoló angol és belga hadseregtől.

amely rendszeres és tervszerűen vonul vissza. A szövetségesek helyzete az utóbbi 24 órában nem változott lényegesen és nem is jobb, mint szombaton, de erkölcsileg javulás állott be.

Az angol csapatok folytatják a visszavonulást, de ez megfelel az előzetes terveknek.

Az angol csapatoknak nem kell olyan támadásokat kiállni, mint a franciáknak, de folytonos harcok közben folytatják a visszavonulást és

pedig olyan formában, hogy nem bagynak maguk után hadianyagot és hadieszközöket.

ANGLIA MEGÉRTI A FRANCIA

FAJDALMAT

Londonból jelentik: A tegnapi londoni lapok már lényegesen derülátóbbak és hódolattal emlékeznek meg a francia hadseregről, leszögezve az a tény, hogy e bátor katonaság meg tudja állítani a német előnyomulást. Ismét kijelentik,

hogya ezt a csatát el is vesztenék, a háborút nem veszítik el,

míg a németek mindent elveszíthetnek. A Sunday Times Churchill párisi látogatásáról azt írja, hogy nem folyó ügyek megbeszélése véget jelent meg a francia fővárosban, hanem személyesen fejezte ki az angol népnek azt az érzelmét, hogy megosztják a franciaország nyugtalanságát és fájdalmát.

Nagybritannia épp úgy fenyegetve van, mint Franciaország,

de ezidő szerinti a francia hősiesség és fájdalom van előtérben. A harc francia területen folyik, de a francia halsereg lesz az, amely a győzelmet megszerzi.

WEYGAND TÁBORNOK — FRANCIA

FŐPARANCSNOK

Párisból jelentik: A köztársasági elnök vasárnap este rendelettörvényt irt alá, amelynek értelmében

Weygand tábornokot a francia hadsereg főparancsnokává, a nemzetvédelem vezérkari főnökévé és a hadműveletek legfőbb irányítójává kinevezték.

A kinevezést annak az értekezletnek befejezése után foganatosították, amelyben Reynaud miniszterelnök, Petain marsall és Weygand tábornok 1 órán át tanácskoztak.

AZ ÚJ FŐPARANCSNOSKBAN VAN

MINDEN REMÉNY

Londonból jelentik: A lapok hosszabb cikkekben foglalkoznak Weygand tábornoknak a szövetséges haderők főparancsnokává történt kinevezésével. Weygand tábornok annak idején jobb keze volt Foch marsallnak és amikor a világháború hős hadvezére közeledni érezte halálát kijelentette, ha egykor Franciaország veszélyes helyzetbe kerül Weygand tábornokhoz forduljanak.

FRANCIA KORMÁNYTANÁCS

Párisból jelentik: A francia kormány tagjai Lebrun köztársasági elnök vezetése mellett tanácskozást tartanak az Elysée palotában.

PARISZT NEM ÜRITIK KI IDŐ ELŐTT

Párisból jelentik: A Havas jelenti: A kormány közleményt bocsátott ki, amelyben felhívja a lakosság figyelmét, hogy óvakodjon a németek által terjesztett hamis hírektől, amelyeknek

célja az ország ipari központjainak megbolygatása.

CAPITOL MA APOLLO

Asszonyok szállodája

Elegáns, pikáns, izgalmas, szerelmes film, Elsa Maxwell regénye nyomán. Főszereplő:

LINDA DARNELL

Rio csillaga

Elsőrangú kalandorfilm, melynek cselekménye egy szép táncosnő és egy ritka szép gyémánt körül forog. A főszerepekben: La Jana, Gustav Diesl, Herald Paulsen

Ezeket a központokat semmiféle veszély nem fenyegetheti. A kormány a legszigorúbb intézkedéseket fogantatosítja azok ellen, akik egyénileg

kezdeményezik a menekülést, vagy az illetékes katonai, polgári hatóságok irányítása nélkül idő előtt megkezdik a kiűrését.

Imádkoztak a győzelemért

Párisból jelentik: A Notre Dame székesegyházban tegnap ünnepélyes istentiszteletet tartottak, amelyen a kormány tagjai és az egyházi hatóságok fejei is megjelentek. Imádkoztak a győzelemért és az elesett katonák és tengerészek lelkiüdvéért.

LLOYD GEORGE MOSZKVABA MEGY?

Stockholmból jelentik: Lapjelentések szerint Moszkvában az a hír járja, hogy

Lloyd George állítólag az orosz fővárosba utazik.

Ezt a hírt a szovjet sajtó igen erős hangsúlyozással közli. Moszkvai hírek szerint Lloyd George az utóbbi 24 óra folyamán többször tanácskozott Maiski londoni szovjet nagykövettel. A megbeszélésnek állítólag igen nagy jelentőséget tulajdonítanak.

EUPEN ÉS MALMEDY VISSZACSATOLÁSA

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda közli: Hitler kancellár szentesítette a következő 1940. május 18-án hozott rendeletet:

A versaillesi békeszerződés által Németországtól elválasztott és Belgiumba bekebelezett területek ismét német birtokba kerültek. Alapjában ezek a területek mindenkor Németországhoz tartoztak, következésképpen még átmenetileg sem lehet azokat ellenséges elfoglalt területeknek nyilvánítani. Elrendelem tehát

már most a következőket:

1. Eupen, Malmedy és Morestnet területek, amelyeket a versaillesi békediktátum elválasztott a birodalomtól, máától kezdve a Német Birodalom szerves részét képezik.
2. A fentemlített területek a Rajna tartomány aacheni körzetéhez fognak tartozni.

SEYSS-INQUART HOLLANDIA BIZTOSA

Berlinből jelentik: Az elfoglalt és a német hadsereg védelme alatt álló holland területek rendjének biztosítása céljából Hitler kancellár Seyss-Inquart birodalmi minisztert az elfoglalt holland területek birodalmi biztosává kinevezte. A polgári élet terén a Führer személyes rendeletei alapján gyakorolja a legfelsőbb jogokat.

BOMBA PUSZTÍTOTT EL EGY ANGOL TORPEDÓROMBOLÓT

Londonból jelentik: A „Whiteley” torpedóromboló repülőgép bomba találattól elstüllyedt. Az 1000 tonnás hadihajón négy matróz hősi halált halt.

A BELGA KIRÁLYI PÁR TARTÓZKODÁSA

Párisból jelentik: A Reuter jelentése szerint a Le Havre-ból érkezett híradás arról számol be, hogy a belga királyi család rövidesen Sainté Adresse-be érkezik.

„Ha a Duce kiadja a jelszót...”

„Még marad a győzelemből az olasz nép számára is”

Milánóból jelentik: Ciano gróf olasz külügyminiszter Milánóban beszédet mondott, a melynek során többek között a következőket jelentette ki:

— Szólok a régi fasiszta harcosokhoz és a fiatalabb évfajartokhoz egyaránt, Olaszországnak a jelenlegi európai eseményekben hallatnia kell szavát és

az olasz nép szavát hallani is fogják.

Olaszország nem maradhat ki az európai népek nagy küzdelméből és nemzeti törekvésének eredményesnek kell lennie. Az olasz nép a legteljesebb bizalommal viseltetik a Duce iránt, aki az élen áll úgy a békében, mint a háboruban.

Ha a Duce kiadja a jelszót, ismét menetelni fogunk!

— Milánó fasisztái! Ha a Duce kiadja a jelszót, ti is megfogjátok azt kapni. Milánó akkor újból talpraáll és ismét tettekkel bizonyítja be hűségét a Duce és az ország iránt. Az Abessziniában győztes olasz nép és a diadalmasan végigharcolt spanyol népnek joga van ahhoz, hogy végre nemzeti törekvéseit maradéktalanul megvalósítsa.

Beszéde végén Ciano gróf éltette a Ducet, akit a milánói lakosság ezután óriási ünneplésben részesített.

Rómából jelentik: Gažda a Voce d'Italia-ban cikket ír arról, hogy

a német csapatok célja nem az, hogy eljussanak Párisig,

hanem, hogy bekerítsék a belga területen lévő szövetséges csapatokat és

oldalba támadják a Maginet-vonalat.

A szövetségesek — a cikk szerint — most már kezdik belátni, milyen hibát követtek el, amikor kihívták maguk ellen a németek fegyveres erejét. Ezekben a most folyó harcokban

a következő napokban döntő események következhetnek be,

de ez még nem dönti el a háboru végső kimenetelét, hanem csak életbevágó kimeneteli lehet a harcok folytatására. Elképzelhető, hogy az angol és francia birodalom kétségbeesett erőfeszítéseket fejt ki, hogy a német csapatok előnyomulását megállítsa.

A Resto del Carlino című lap azt kérdezi, mikor következik el Olaszország akcióba lépésének órája. Az olasz nép saját győzelmeként ünnepli a német sikereket.

A mostani harcok azonban még nem döntő jelentőségűek.

Ma még sok győzelem van hátra és nem kell irigyelni a német sikereket, mert marad még a dicsőségből az olasz nép számára is. Még sok és nagy győzelemek vannak hátra és legyen biztos benne mindenki, hogy

a végső győzelmet együtt vivjük ki.

Az olasz nép mindenre készen áll akkorra, amikor a cselekvés órája elérkezik.

Zürichből jelentik: A Regime Fascista című lapban Farinacci főszerkesztő rámutat arra, hogy

Olaszország sorsa a nemzeti szociálista Németországhoz van kötve.

Németország több esetben bebizonyította őszinte barátságát. Ezzel szemben a szövetségesek nem nyújtanak egyebet kétes értékű propagandánál.

Egy másik olasz lap, a Stampa ezt írja:

Olaszország nem felejt el, hogy a súlyos órákban csak Németország és Magyarország nem vett részt az abesszini hadjárat alkalmával elrendelt szankciókban.

Itália nem fog hálátlan lenni a német néphez, amely kezet nyújtott neki, míg Franciaország és Anglia, akik mellett az olaszok a világháborúban véreztek, elárulták az olasz népet. (Timpul.)

MUSSOLINI VÁLASZA ROOSEVELTNEK.

Belgrádból jelentik: A Vreme római jelentése úgy tudja, hogy Mussolini Roosevelt üzenetére küldött válaszában közölte, hogy

Olaszország nem hagyja fel jelenlegi álláspontját és magatartását nem változtatja meg.

A lap szerint azonban úgy látják, hogy a Földközi-tengeren már tisztult a helyzet. Jó benyomást keltett Rómában, hogy

újabbban az olasz hajókat nem vizsgálják át a Gibraltárban.

A Rex óceánjáró hajó után most a Conte di Savoia is átment a szoroson minden különösebb vizsgálat nélkül.

Ugyancsak a Vreme vasárnapi cikke szerint Rómában napok óta az olasz külpolitika fordulatáról beszélnek. Ezek az állítások hangsúlyozzák, hogy

Olaszország álláspontja az, hogy Rómának a legtökéletesebb és legteljesebb független külpolitikát kell folytatni,

amelyeknek alapján az olasz célok megvalósíthatók tekintet nélkül arra, hogy Európa más részein mi történik.

Zürichből jelentik: Az olaszok 15 ezer embert vontak össze a Dodekanezos szigeten, 30 ezer embert a Rhodoson és 20.000 katonát a Ierosi támaszponton.

A HABZÓ FOGPÉP

Svájcot nem fenyegeti támadás

Zürichből jelentik: Az a tény, hogy a német kormány a svájci külképviseleti szerveket kérte meg, hogy Holland-Indiában védjék meg a német érdekeket, ezt a tényt svájci hivatalos körökben annak a benyomásnak a megerősítéséül tekintik, amely szerint

elhárult Svájc megtámadásának veszélye.

A török vezérkari főnök Beyruthba

Istanbulból jelentik: Inonü köztársasági elnök szombaton összehívta a minisztertanácsot és fontos megbeszélést folytatott Saydan miniszterelnökkel, valamint Csakma tábornaggal, a török vezérkar főnökével. Csakma vasárnap fontos megbizatással több magasrangú katonatiszt társaságában Beyruthba utazott. Illetékes helyen kijelentették, hogy a vezérkari főnök utazását már régóta tervbe vették, Weygand tábornagy és más szövetséges tábornokok többszörös ankarai látogatásának viszonzásaképpen, de azt több ízben el kellett halasztani az általános helyzet miatt.

Jó dolguk van

a németországi hadifoglyoknak

Stockholmból jelentik: A Stockholm Tidningen című lap hosszabb tudósításban számol be az egyik németországi fogolytáborban tett látogatásról. Ebben a táborban belga, angol, francia és lengyel hadifoglyokat őriznek, akik kijelentették, hogy teljesen meg vannak elégedve az élelmezéssel és a német polgári lakosság magatartásával. A francia foglyok külön hangsúlyozták, hogy teljesen megelégedettek a bánás móddal.

Legujabb sport

Megerősítik

a városunkban ma játszó magyar csapatot

A kedden délután Temesvárott játszó magyar B. válogatott csapatot az eredeti felállástól eltérően megerősítik és így áll az együttes a Nyugati Liga csapatával szemben. A ma délután játszó magyar csapat végleges összeállítását Fábian utánpótlási kapitány ma reggel állapítja meg. A magyar együttes megerősítésére hétfőn délután Budapestről Gerbai József magyar futballszövetségi megbízott vezetésével Roják Gyula, Szücs, Szendrei és Gazdag játékosok, a budapesti Törekvés, Elektromos és Vasutas csapatok jelei érkeztek Temesvárra. A magyar játékosok fogadására a pályaudvaron Roman Dimitrie dr. kerületi vezető jelent meg és a vendégjátékosokat meleg szavakkal köszöntötte. Ugyancsak Roman dr. fogadta este félnyolc órakor a bucurestii Rapid-vonattal érkezett magyar csapatot, amely vasárnap Bucurestiben játszott.

Költözködik a Népszövetség

Május derekán csak azok a lakók költöznek, akik nehezen kaptak lakást. Valljuk be, hogy nehez a széles Európában hajlékot találni annak a költözködőnek, amely egy díszes palotát hagy el, Európa szívében, a béke klasszikus hazájában, Svájcban. A hirtelenül költözködő: a Népszövetség, amely ugyanazon a napon rakatja irattárát a tárgépkocsikra, amikor Genfben öröszéget szerveznek a légitámadás ellen, a világ békemozgalmainak másik városán, Hágán keresztül harci kocsik, ágyúk és páncélos seregek dübörögnek végig. Vajjon megállott-e valaki a genfi palota előtt az iratokkal megrakott kocsik láttán, hogy nem volna-e érdemesebb felgyújtani az egész hatalmas irattárát? Megsemmisíteni azon a napon, amikor a flandriai örök csataterén borzalmas erők csapnak egymásra, amikor az egethasító dübörgésben elvész a sebesültek segélykérése és az emberbe, mint békelénybe vetett utolsó remény is odavész.

Véget nem érő elmélkedések, doktriner fejtegetések, üres szalmán folytatott húszéves szócséplések milliárdnyi betűkre sokasodott tömeget tartalmazó iratok egy Svájcban is békésebb hazát keresnek. Talán átkelnek a tengeren, vagy valahol a szél fújja szét a világba azt a sok-sok papírlapot, amelynek hasztalansága olyan szembeötlő most, amikor a vasé a szó. Papír és vas. Béke és háború. Az ember szegényli a szavakat papírra róni, szegyenli azt a hitet, hogy írott beszédnek, papírmezőnek még valami szerepe lehet, amikor a vjjogó sasmadarak mezőn és légen összecsapnak és ez a minden idők kegyetlenségét felülmúló, minden emberi érzést elnyomó elszántsághól lesz a jövő, az új világ és nem abból, amit politikusok, tanárok és álmodozók a papírra róttak.

Ne legyen a toll és papír szerepe most az, hogy a múlt összefüggéseit át az eredmény okát keressük. Az az intézmény, amely új hazát keres, a hadviselő egyik része szerint Európa célzárja akart lenni. Ezt a cézart nem temetjük, de nem is dicsérjük. Nem lehet díszes temetésről szó, mert a sárguló, kétvértűzden át gyújtott papírok mégis olyan eszmét testesítenek meg, amelyhez az emberiség vissza fog térni. A harc talán a végső kifejlés előtt áll, de lehet, hogy még új területekre csap át. Ady költői megnyugvása szerint „minden harcnak béke a vége” és talán jön idő, amikor nem leszünk „senki ellen ellensége”. A Népszövetség gondolata abból az óhajból fakadt, hogy a békének ne legyen harc a vége. Húsz esztendő munkával ez a Népszövetség, az emberi lelkiismeretnek most az őrben való bolyongásra készített része, nem tudott ennek a feladatnak megfelelni. Olyan színtér volt, amelyen az egyenetlenség kibontakozott és nem az az otthon, ahol szavak hálóján és betűk glédáján át a megegyezést szolgálták volna. Húsz esztendőn keresztül állott Genf a sajtó bírálata alatt. Minek most összegezni mindent? Végigmenni a hozott határozatok elemleltetésén? Felidézni az emlékezetben az egység bomlását, hatalmi érdekek érvényesülését? Rá gondolni arra, hogyan vesztette el előbb az intézmény, később maga az elgondolás tekintélyét? Tudjuk, hogy a főhiba az volt, hogy a Népszövetség végrehajtó erővel nem rendelkezett és nem is rendelkezhetett, mert nem tudták soha az államok közötti egyenlőségek valóra váltani. Az erős bélyege ott égett a genfi intézmény határozataiban, de nem volt erő, amely a határozatokat végrehajtotta volna. A népszövetségi hadsereg létesítése mindaddig nem volt lehetséges, amíg Európa államai között elvérzettek voltak és amíg a Népszövetség nem törekedett a vérzések csillapítására, sőt nem egyszer falai közt történtek a sebfeltörések. Rengeteg mulasztáson át jutottunk el ahhoz a naphoz, amelyen milliók erejének összecsapásából egy új világ, az erőre épített világ megszületik. És mit tehet ezen a napon a nemzetek szövetsége: az ismeretlen tartózkodási helyre költözők homályos sorsát vállalja, maga is emigráns lesz, az emigránsok teljes reményvesztésével.

Egyhamar nincsen sem reá, sőt az alapanyagát képező gondolatra sem szükség. A Maas melletti pokol földjén nem olajágak nőnek, hanem Európa kataklizmája áll elő. A hegyin-hátán tornyosuló harcokocsik romhalmazából csak nagyon nehezen bontakozik ki az emberiség csendesebb, nyugodtabb lelke. A vértócsák körül keselyűk és nem galambok tanyáznak. Genf nyugodtan csomagolhat, a szemek Namurra és Sedanra szegződnek. Farewell, mi nem kísérrünk el.

Legfeljebb az eljövő idők negatív tanulságul szolgálhat. Így nem lehet csinálni! Nem beszélünk másról, csak arról, hogy a Népszövetség még érdekesportoktat sem tudott teremteni.

A mostani háború kitörésekor és azóta látjuk, hogy sohasem voltak annyira együttműködésre képtelenek a nemzetközi élet egyedei, mint ebben a korban. A két-két nagyhatalomból álló blokkok kivételével szövetséges államok nem léteztek; sőt a nemzetközi konfliktus erősödésével a meglévő szövetségek is bomlottak. A helyzet egyenesen karikatúrizálta a népszövetségi alapkormány 16. szakaszát, amely a megtámadottnak nyújtandó közös segítségről szólt. A Népszövetség még szellemi talajt sem tudott simítani és az első puskalövésre a szolidaritás vélt épü-

Churchill rádióbeszéde hangsúlyozta, hogy a német támadás Anglia felé irányul

Elismerte a német repülők bátorságát

Londonból jelentik: Churchill miniszterelnök vasárnap a rádió útján beszélt az angol néphez. Beszédében a következőket mondta:

— Először szölok Nagy-Británia népéhez, mint az ország miniszterelnöke. Hazánk, birodalmunk, szövetségeseink és mindenekelőtt a szabadság ügyének ünnepélyes órájában beszélek. Franciaországban és Flandriában roppant méretű ütközet dúl több, mint tíz nap óta. Esztelenség volna leplezni a jelenlegi órák súlyosságát, de éppen úgy

esztelenség volna elveszíteni a hitet és a bizakodást

és feltételezni azt, hogy 3—4 millió emberből álló hadsereget néhány hét, vagy néhány hónap alatt le lehet hengerelni, vagy lerohanni gépesített osztagok támadásaival, bármilyen hatalmas erejük legyenek is azok.

— Bizalommal tekinthetünk a harcra, a harci helyzet stabilizációjára és bizalommal tekinthetünk a harcra vetett tömegek általános mérközése elé is, amely lehetővé teszi, hogy az angol és a francia katonák harci erényei kiállják a nyílt erőpróbat az ellenség szemben. Törhetetlenül bizom a francia hadseregben és vezetőiben, éppen úgy, mint a mi katonáinkban is.

Eddig hadseregeinknek csak kis részét vetettük harcba,

az ellenség a francia földnek csak kis területét foglalta el. Bizonyítékaink vannak rá, hogy az ellenség majdnem egész különlegesen képzett gépesített erejét harcba vetette és már az eddigi harcok során óriási veszteségeket szenvedett. Seregeinkben minden tiszt és közlegény, minden század, ezred és hadosztály értékes hozzájárulást szolgáltatott az eredmény eléréséhez, de ennek előfeltétele, hogy fel kell adni azt az elgondolást, hogy védett vonalak mögött szálljanak szembe a támadókkal.

A győzelmet csak vad, elszánt, áldozatkész és szüntelen támadásokkal érhetjük el.

— Szent ígéretet kaptam hadseregünk és a francia hadsereg vezéreitől, hogy bármi történjék is, harcolni fognak az utolsó pillanatig, legyen a harc dicsőséges, vagy keserű. Ha harcolunk, úgy a harc nem lehet más, mint dicsőséges és az eredmény nem lehet kétséges. Az ellenséget térdre fogjuk kényszeríteni. Franciaország és Anglia történelmének egyik legnagyobb, de egyúttal egyik legmagasabb korszakát éljük most át. Az igazságot, a népek szabadságáért és boldogságáért harcolunk.

Isten nem hagyhat cserben bennünket!

— A légi harcok során kétségbevonhatatlan bizonyossággal kiderült a francia és angol légihadseregek fölénye. Vadászgépeink éjelenként támadásokat hajtanak végre az ellenség frontja mögötti területeken és hatalmas pusztításokat okoznak.

Elismerem, hogy a német repülők bátrak és vakmerők,

de a légi harchoz más is kell: kitűnően megkonstruált repülőgépek. És ebben van a mi nagy fölényünk. Bízunk vagyunk tengerészletünkben is, amely számos hőstettel gazdagította Anglia történelmét. Az elért hatalmas eredmények azonban felvetik az elhasznált anyagok pótlásának kérdését. Az elpusztult anyagokat minél gyorsabban pótolni kell. Sokkal több repülőgépet, tankot, fegyvert, municiót kell készítenünk, mint eddig. A háború nemcsak a harcra, hanem az otthoni gyárakban, műhelyekben is.

— Franciaországban most hatalmas csata tombol, amely azzal fog befejeződni, hogy megállítjuk az ellenséget. Ennek megtörténte után a mi sziget-

lete kártyavárként omlott össze. Kártya és papír volt. Az érdekek összeegyeztetése, az államközi együttműködés lehetősége reménytelenné vált. Szavak, szavak hangzottak el, amelyek közbörsre dermedtek, ha valamely „barát”, „szomszéd”, „testvér” felett a válság harangja kondult meg. Az integrálásnak ez a teljes hiánya a Népszövetség legnagyobb mulasztását jellemzi. Mit tettek hát húsz éven át? Micsoda könnyű, virágos szavak lehetnek összecsomagolva a költözködés nagy ládáiban? Könnyű, semmiszavak, amelyeknek még csak nem is mindegyike fejezi ki az emberszeretet igazi szellemét. Súlyos ládák, könnyű szavak! Emberek, kik a kocsira rakjátok őket, verejtékeztetek-e tőlük?

országunkra kerül a sor. Tudatában vagyunk annak, hogy

Németország legközelebbi támadási célja Anglia.

A harc elérkezik hozzánk is és minden erővel szembe kell szállnunk az ellenséggel. A tőke és a munka semmit sem jelentenek ebben a küzdelemben, hanem csak a szabadság és az élet a fontos. Mindenkinek szembe kell néznie ezzel a lehetőséggel és mindenkinek meg kell tennie kötelességét. Franciaország és Anglia együttesen néznek szembe a jelenlegi megpróbáltatásokkal. Reynaud miniszter társam arról értesített, hogy Franciaország tántoríthatatlan hűséggel harcolja végig ezt a háborút Anglia oldalán a végső győzelemig.

Együtt haladnak akár keserűségben, akár dicsőségben.

De biztosak vagyunk abban, hogy ez a háború bármily keserű megpróbáltatásokon vezessen keresztül, csakis dicsőségesen fog befejeződni.

— Ki fogjuk vivni a győzelmet, — folytatta Churchill miniszterelnök. — Harcolni fogunk, bármily hosszú ideig tartson is a siker útja, mert ez az út a szabadság útja.

Harcolunk a jogok guzsbakötése, a zsarnokság, a rabszolgaság ellen.

A szabadság szelleme az, amely bennünk lángol és erőnk minden megfeszítésével szembe fordulunk a zsarnoksággal. Leigázták a cseheket, lengyeleket, norvégeket, dánokat, hollandokat és le akarják igézni a belgákat, angolokat és franciákat. Ennek véget fogunk vetni. Ma Szent Pál apostól vasárnapja van. Ez az apostol mondotta: „Ha harcban nem tudsz győzni, akkor engedj, hogy megöljenek. Inkább a halál, minthogy lássad, hogy otthonodat, ol-táraidat bemoeskolják és szétzúzzák”.

Londonból jelentik: Churchill miniszterelnök az alsóház keddi ülésén részletesen nyilatkozik az általános és hadi helyzetről. Szerdán második olvasásban is az alsóház elé kerül a hazaárulásról szóló törvényjavaslat. Ez a javaslat egyike azoknak az intézkedéseknek, amelyeknek célja megszabadítani az országot a felforgató elemek tevékenységétől.

CORSO mozi

Ma és minden nap a szenzációs film

Alexander Graham Bell

a telefon feltalálója

A főszerepekben: LORETTA YOUNG, DON AMECHE, HENRY FONDA

A tudomány hőstetteit vetíti elénk ez a film. A Paramount hiraó premierje.

Oslo megszállása — a lakosság menekülése. Délután 3 órakor 17 leles helyáarak.

Ugyanazon nyersanyagok Ugyanolyan jó minőség

Chlorodont - Fogpaszta

Aki nem tudta megteremteni a német angol békét

Sir Neville Henderson újra megjelent a színen, ezúttal inkább a hangulat aláfestésére, de semmiképpen sem vezető szereplő gyanánt, mint amilyen volt a második világháborút megelőző utolsó két válságos év legfontosabb óráiban. Az utolsó berlini brit nagykövet a második világháború kezdetekor vidéki magányába vonult s szinte már a boldog békeidő idilli emlékévé halványodott karcsú, elegáns alakja, merész és nemes lóprofiljával, kissé hátraeső állával, örökös bíbor szekfűjével és szalónöltözötté arrivált finom, fehér pulloverjeivel. Egy magatartás lett véle multtá, egy civilizált, kellemes és mindenképpen méltányos magatartás, mely azonban többé semmiképpen sem alkalmas arra, hogy döntő és elhatározó szerepe legyen a második világháború veszedelmei között.

Maga Sir Neville Henderson is érzi ezt, hogy alakja és munkája már szinte háromnegyed év alatt mennyire multtá halványodott. Belátta ezt előbb, mint sok más angol úriember és sok más kollégája és felettese, akik mai napig is azt hiszik, hogy az ő kézbeli módszerük alkalmas arra, hogy megszelídítse a válság veszedelmeit.

Sir Neville Henderson nem történelmi alak. De félrelépésével mégis belekerül a történelembe. Az első ember a „békebeli“ közelmúlt Angliából, aki a háború küszöbén eltávozott és teljes nyíltsággal és őszinteséggel belátta, hogy a nagypolitikában többé nincs mit keresnie. De visszavonulása mégis közügy. Vidéki magányában, kutyái és nagynénjei társaságában, miközben kipihente kétéves berlini működésének emlékeit a hűvös, rőt, szelíd angol dombok között, vadászgatván és sétálván bozontos parkok ölében, mellesleg megírta emlékiratait.

Ezek az emlékiratok ugyanannyiban történelmi cselekedet, mint amennyire történelmi cselekedet volt a berlini nagykövet tapintatos és példaadó félreállása. Az angol és az amerikai világsajtó nagy reklámmal és érdeklődéssel fogadta a kényszerű visszavonultság e gyümölcsét, a nagy leleplezéseket, a német politikára fényt derítő emlékiratokat. Sir Neville Henderson egyénisége kétségkívül megérdemli ezt a népszerűséget s közérdeklődést. Bíbor szekfűjével, fehér pulloverjével, lila frakkjával, elegáns alakjával a brit nagykövet Berlin magas társaséletének mindvégig kedvelt alakja volt. Az angol és amerikai képeslapok és világlapok tucattal hoztak róla képeket. A poszt, ahová állították és a misszió, melyet el kellett látnia, igazolta ezt az érdeklődést. A fáradt gesztus, ahogy családostan visszavonult a háború küszöbén, felkeltett iránta minden békés szimpátiát. Így aztán kíváncsian veszi kezébe az olvasó az emlékiratokat, melyek máris történelmi távlatokban szeretnék bemutatni az új német politikai alakulásait.

Megérdemlik ezek az emlékiratok ezt a nagy figyelmet és érdeklődést? Nem tudjuk, az angol és amerikai közvélemény mennyire és hogyan volt tájékozva Németország politikájáról. Nem tudjuk, hogy Henderson kellemes és folyékony írása mennyiben jelent nagy leleplezéseket és újdonságokat az angolszász olvasóknak. Mivel ezt nem tudjuk, mi csak annvit mondhatunk, hogy számunkra ezek az emlékiratok egyáltalában nem jelentettek meglepetést. Nem mond el bennük Henderson új dolgokat, kulisszatitkokat, váratlan fordulatokat. S bár nincsen mérsékelt és nobilis írásában egyetlen fölösleges sor, egyetlen közhely, minden temperáltsága mellett ez az írás

nem jelenthetett az olvasónak élményt, meglepetést, váratlan felocsudást. Sokkal érdekesebb a könyv belső tartalmánál a szerző magatartása miatt s közvetve annyiban is, mennyiben felelős az általa Berlinben képviselt chamberlaini politika az eseményekért.

Mert ha Chamberlain, mint ma mondják, sok mindenért felelős (felelős nem azért, amit megtett, hanem azért, amit nem tett meg, de megtehetett volna, akkor ezt a felelősséget osztja véle, mégpedig nagy mértékben, a brit birodalom berlini nagykövete is. Ne értessünk félre: Sir Neville Henderson a legjobban nevelt diplomata egyike, aki csak megjelent a nagypolitika színpadán, a legjóhiszeműbb és a legkedvesebb úriember, csupa bizalom a másik félle szemben és csupa kedvesség és korrektség mindenki iránt. Csak éppen nincsenek szenvedélyei... Az angol előkelő társaság tagja, aki nyilvánvalóan osztozott abban a hitben, amit vallottak Chamberlain, Halifax és még előttük sokkal hangsúlyozottabban a gazdag és különleges németbarát lord Londonderry, a nagy és démoni Castereagh leszármazottja, hogy tudniillik Angliának meg lehet, meg kell Németországgal egyeznie. Sir Neville Henderson úgy ment Berlinbe, hogy az új Németország iránti legjobb akarat hatotta át.

Előzőleg Argentínában, majd még előbb Belgrádban képviselte Angliát. Úgy hajózott át Németországba, hogy megérti a német rendszert és majd ezen megértés révén próbálja Angliát hozzá közelíteni. Az angol konzervatív körök magatartása hatotta át, melyek Németországban akkor szükséges barriert láttak a kommunizmus ellen: a tőkés és történelmi osztályok ezért akartak mindenáron békét, sőt barátságot Németországgal, mert azt hitték, hogy érdekeiket így biztosíthatják a legjobban. Képzeltető Sir Neville Hendersonnak, de még inkább Chamberlainnek megdöbbenése a godesbergi tárgyalásokon, majd meg Münchenben, majd meg a német-orsz paktum megkötésekor, mikor fokról-fokra nyilvánvalóvá vált, hogy ezek a számítások elhamarkodottak és hamisak. Egykor majd iskoláskönyvekben fogják talán tanítani a godesbergi tárgyalásokról adott leírást, ahol Sir Neville Henderson szépen és pontosan elmondja, mint hát-

rált lépésről-lépésre a naiv Chamberlain, a nagy imperialista atyának kissé elfáradt unokája, Hitler előtt.

Ez a meglepetés azt bizonyítja, hogy az angol politika nem ismerte fel idejében a német politikai dinamizmus természetét. Ez volt az oka, hogy olyan módszereket használt az angol diplomáciai képviselő Berlinben, melyek csak arra alkalmasak, hogy az angol politika megvédhesse az európai sztatikát. Sir Neville Henderson két dolgot akart elérni Berlinben. Egyfelől minél szívélyesebb viszonyt akart fenntartani a német vezető egyéniségekkel, másfelől meg a német diplomáciára való reáhatással el akarta érni, hogy sértetlen maradjon az európai határok helyzete. Nagyon kellemes viszonyt tartott fenn Göring marsallal; nagyon imponált neki Göring hatalmas vadásztrofeagyűjteménye és a német vadállománynak általa történt nagy gondozása; sokat vendégeskedett Karinhallban; igen méltányolta Göbbels nagy intelligenciáját és szónoki erejét s bátorságát, ahogy Berlint még a hatalom rajutás előtt beszervezte a nemzeti szocialista pártba; általában a legtöbb helyen csak jót mond a német politikusokról és a német diplomáciáról. Sok minden tetszett neki Németországban; nagyon méltányolta az ország nagy technikai fejlődését s úgy találta, hogy a munkatáborok intézménye nagyon megfelelő nevelő eszköz lehetne az angol fiatalágnak is...

Most családostan és mégis minden keserűség nélkül vonult félre ez a kiváló és konciliáns angol diplomata. Hibája az volt, hogy nem voltak eszményei olyan erőteljesek, mint a német politika célkitűzései; hibája az volt, ami Chamberlain politikájáé, hogy defenzívába szorult Németország módszereivel szemben; hibája az volt, hogy a veszedelmes európai helyzetben nem tudott a német módszerekkel és eszményekkel hasonló erejű angol eszményeket szembeállítani. Mindezt tárgyilagosan megállapíthatja az olvasó. Sir Neville Henderson emlékiratai, melyek ezt a jellemző címet viselik: *The Failure of a Mission* — egy küldetés megghiúsulása, érdekes tanulságai lesznek annak a kornak, melyben a német hatalom felemelkedett. Ezekből az emlékiratokból jól megértheti az olvasó, miért nem tudott már hatni az elegáns angol diplomata s miért következett el, hogy a német haderők sorra elfoglalták Ausztriát, Csehországot, Lengyelországot, Dániát, Norvégiát, Hollandiát s bementek Belgiumba, hogy a csatorna tulsó oldaláról nézzenek szembe az angol szigetekkel.

Gogolák Lajos.

A nagy esőzések zavart okoztak a vasuti forgalomban

Bucurestiből jelentik: A 48 óra óta tartó esőzés számos vasúti vonalat vízzel árasztott el s gátolja a közlekedést különösen Moldovában és Bucovinában. A CFR igazgatóságához érkezett tegnap esti jelentés szerint a 3001 számú Bucurestina-gyvárad-i személyvonat a Vadul-crisui állomáson összeütközött a 468 számú vonattal. Mindkét szerelvény mozdonya és hat személykocsi kisiklott. Az utasok között óriási pánik keletkezett, ötven megsebesültek.

Az Oituz és a Casin folyók kiáradtak és a partokon lévő házakat, földeket elöntötték. A fenyegetett területen lévő házból az illetékes hatóságok megkezdték a kilakoltatást. Buzából jelentik, hogy az utóbbi napok esőzései következtében a megye területén lévő folyók ugyancsak megáradtak és

számos falut elöntöttek.

A vízárdat elsodort néhány hidat, így a közle-

kedés is megszakadt. A Râmnicul Sarat megyéből érkező hírek szerint ugyancsak nagy árvíz veszély fenyeget:

Râmniceni községet elöntötte az árvíz, 150 ház a víz alatt áll. E faluból 600 szarvasmarhát, 360 lovat és 1900 juhot sodort el az árvíz, de egyrésztük nagy nehézségek árán sikerült megmenteni. Tataru községben 75 házat ugyancsak elöntött az áradat,

a lakosokat a katonaság mentette meg az árvízben roskadozó épületek padlásairól.

Maicanesti községben 120 ház került víz alá, — a víz magassága itt két méter. Sok ház összeomlott és a községi kórház teljesen a víz alá került. Belciug, Moldova Munteni és Gradinele községeket szintén elöntötte a kiáradt folyók vize. A kár még felbecsülhetetlen. A megyei utakon több helyen teljesen megszakadt az összeköttetés.

= HIREK =

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön hához való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak havonta hához való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

18—10 és este 10 óra után: 28—1

JEAN ARTHUR RIMBAUD:

Katona alszik a völgy ölén

Susog a zöld liget, fűszálak lengenek,
a sűrű lomb között vidám madár dalol,
a forró völgy fölött a tűzes nap lebeg,
lenéz, fürkészk, kutat; mit láthat valahol.

Fiatal katona alszik a lágy gyepen,
sapkája elgurult, a szája nyitva áll,
nem bánja, hogy a nap égeti melegen,
a fekhelye körül pillangók száza száll.

Mindkét szeme csukott, arcán szelíd mosoly,
fejénél nefelejts csokorba összefoly,
lábánál vadpipacs hányavetén vöröslök.

Nem érdekli a gyp, a nap, a vig madár,
már nem öröm neki virág, lepke, se nyár...
... Testében két golyó, mellén két kis vörös lik.

(Kubán Endre fordítása).

(—) Toni nemzetnevelési államtitkár átutazott városunkon, Toni nemzetnevelési államtitkár, aki ki vasárnap Aradon tartózkodott, tegnap délután Bucaresti felé való útjában átutazott Temesvárra. A józsefvárosi pályaudvaron az államtitkár Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértitkár üdvözölte.

— Jugoszláv diákok kirándulása Romániában. Bucarestből jelentik: Tegnap a Simplon-nal megérkezett az „Obilic” jugoszláv diákszervezet 110 tagú kiránduló küldöttsége, amely a múlt héten, mint a propagandaügyi minisztérium vendége, megtekintette az országot és körutja befejezése után visszautazott Belgrádba. A pályaudvaron a bucurestii jugoszláv követség személyzete, a propagandaügyi minisztérium tisztviselői, az egyetemi diákok szövetségének tagjai, több tanár, stb. várták a jugoszláv diákokat. Nesics Milán, a belgrádi egyetem tanára mondott köszönetet a barátságért és a vendégszeretetért és örömet fejezte ki, hogy megismerhették az ország szépségeit.

— Kivégzés készül Clujon. Kolozsvári tudósítónk jelenti: Mintegy két hónappal ezelőtt jelentették, hogy a kolozsvári büntetőtábla halálra ítélte Târnoveanu Vasile 27 esztendősi fiatalembert, aki meggyilkolta és kirabolta Berkó Sándor kolozsvári vasúti főtisztviselő feleségét. A halálos ítélet ellen a védő annak idején felfolyamodást nyújtott be a semmitörvényszékhez. Fővárosi híradás szerint a legfelsőbb bíróság május 29-én tárgyalja a felfolyamodást és amennyiben a halálos büntetést jóvá hagyja és az elítelt kegyelmi kérvényét az uralkodó elutasítja, úgy Târnoveanút június 2-án kivégzik.

Elejtett szeméit

harisnyáin olcsón és gyorsan felszedjük

Mikó Frida

Dauerbach-palota

(—) A konzervgyár beszüntette üzemét. A temesvári konzervgyár, amely holland érdekelt-ség tulajdonát képezi, néhány nap előtt leállította üzemét. A hatalmas arányokban dolgozó gyár hetente közel ezer darab fiatal sertést vágott le és a sonkakonzervet Angliába, valamint Amerikába szállította. Hír szerint az utóbbi háborus események Hollandiában és a tengeren való szállítás nehézségei folytán a temesvári gyár üzemének fenntartását nem tartották rentabilisnek.

Egyházi és gazda ügyekben tárgyalta a fővárosban Szász Pál dr.

Kolozsvárról jelentik: Szász Pál dr. legutóbbi bucurestii tartózkodása során látogatást tett Garofilid volt földművelésügyi miniszternél, az országos mezőgazdasági szövetkezet elnökénél, akivel tárgyalásokat folytatott a termelés értékesítése időszerű kérdéseiről, különös tekintettel a magyar gazdálkodók érdekeire. Ezután Cioban Stefan új kultúrminisztert kereste fel Soós István dr. országgyűlési

képviselő társaságában. Itt a királyhágó-melléki református egyház-kerület napirenden levő kérdéseit vitatták meg és megbeszélték az új királyhágó-melléki püspök esküdtételének kérdését. Végül Dragomir Silviu kisebbségi minisztert keresték fel, akivel az aradi evangélikus szuperintendencia ügyeit is megbeszélték, főleg a szuperintendencia állami támogatásának kérdését.

(—) Az egészségügyi államtitkár városunkban. Topa Petre egészségügyi államtitkár tegnap Temesvárra érkezett és Buteanu Nicolae dr. közegészségügyi vezérfelügyelő kíséretében meglátogatta Marta Alexandru dr. királyi helytartót. Az államtitkár megtekintette a nap folyamán a különböző egészségügyi intézményeket.

(—) Három hónapi fogház a pap megfenyegetéséért. Krassován Vidu Gheorghe földműves anyagi természetű kérdések miatt veszekedésbe elegyedett az ottani görög keleti pappal, akit halállal fenyegetett meg. Az oravicai törvényszék emiatt hat hónapi fogházra ítélte, amit a temesvári tábla három hónapra csökkentett.

(—) Egyházi esküvő. A józsefvárosi katolikus plébániatemplomban vasárnap délután ment végbe Váczy Mátyás nyomdavezető és Lenhardt Margit, Lenhardt János belvárosi borbélymester leányának esküvője. A templomba bevonuló násznépet a kóruson orgonaszó és ének fogadta, majd a feldiszített oltár előtt Metzger Márton dr. prépostplébános áldotta meg a fiatal párt és megható beszédet intézett hozzájuk a házastársak egymás iránti köteletségéről. A templomot megtöltő közönség sorfala között vonult ki az új pár a templomból. A barátok, ismerősök sokasága őszinte szerencsekívánatokkal halmozta el a fiatalokat és az örömszülőket.

(—) Gyermek a gyermekekért. A Magyar Leányegylet vasárnap, május 26-án délután négy órakor a Magyar Ház nagyertermében gazdag műsorral gyermekelőadást rendez. Az összes szereplők gyermekek lesznek. Az előadás alkalmával a szegény gyermekek nyaraltatására szánt adományokat köszönettel fogadják.

— Megalakul az amerikai koalíciós kormány. Newyorkból jelentik: Roosevelt elnök tekintettel az európai válságra koalíciós kormányt akar alakítani. Ebbe az új kormányba, hír szerint, meghívta Landon, az 1938 évi elnökválasztás alelnökjelöltjét és Knoxot, aki ugyanakkor elnökjelölt volt. Landon a hadügyminiszteri tárcát, míg Knox a belügyi tárcát kapná.

(—) Egy beteg nő az egész éjszakát kénytelen volt a temetőben tölteni. Példátlan eset fordult elő az erzsébetvárosi temetőben. Wünschel-Pilger Berta, a belvárosi Csendes-féle papírkereskedő cég alkalmazottja, este hét óra tájban az erzsébetvárosi temetőbe ment, hogy meglátogassa nemrég meghalt édesanyja sírját. A temetőben rosszul lett fogta el és elvesztette eszméletét. Mikor magához tért, segítségért kiáltozott, de szavát senki nem hallotta meg. Közben besötétedett és a szegény nő kénytelen volt magával tehetetlenül az egész éjszakát a temetőben tölteni, amíg végre reggel a temetőbe jött emberek rátaláltak és autótaxin a lakására szállították.

(—) Műhelynek nevezte a templomot. Micu Gheorghe majdáni földműves a templom becsmérlésének vádjá miatt állott tegnap az ítélőtábla előtt Márciusban történt ugyanis, hogy Micu jelen volt, amikor a pap utasította az egyházfit, hogy nyissa ki a templomot. Micu akkor azt mondta az egyházfit, hogy nyissa ki a műhelyt, hogy a munka megkezdődhessen. A pap ezért feljelentést tett Micu ellen, akit az oravicai törvényszék egy hónapi fogházra ítél. Az ügy fellebbezés folytán a temesvári ítélőtáblához került, ahol Micu védője hivatkozott Lazarescu Vasile karánsebesi püspöknek ama mondatára, hogy a templom műhely, amelyben a lelkeket kovácsolják. Az ítélőtábla Micu a templombecsmérlés vádjá alól ezen az alapon felmentette.

LEGUJABB

Római hír a francia külpolitika irányváltásáról

Rómából jelentik: A Reuter ügynökség értesülése szerint egyes politikai körökben azt hiszik, hogy a francia kormányban történt változások és különösen az a tény, hogy a külügyminisztérium egyik vezető helyére, ahol Leger

teljesített szolgálatot, Rouxot nevezték ki, aki tudvalevőleg Franciaország szentszéki követe volt, a francia külpolitika irányvonalának és főleg Olaszországgal szembeni magatartásának megváltozását jelenti.

Finnország felhagy a skandináv orientációval

Berlinből jelentik: A Havas távirati ügynökség értesülése szerint Finnország arra törekszik, hogy szoros kapcsolatba kerüljön a három balti állammal és azokkal gazdasági és politikai tömböt alkosson — írja a Bund című lap — Finnország nem akar többé elszigetelten marad-

ni a Skandináv államok között és nem számít továbbra Svédország támogatására, mert az eléggé el van azzal foglalva, hogy saját függetlenségét megőrizze. Ezért Finnország vissza szándékozik térni a Balkáni államokhoz.

A német sajtó Churchill beszédéről

Berlinből jelentik: A DNB szerint a német sajtó foglalkozik Churchill vasárnapi beszédével, amelyben a brit miniszterelnök azt mondotta, hogy Anglia a háború iratlan törvényének végletéig megy. A Hamburger Fremdenblatt azt írja: A brit légi haderő a védtelen németországi célpontokat bombázza. Az éjnek idején ledobott bombák csak egész véletle-

nél érhetnek katonai célpontokat. Elhisszük, hogy Churchillnek szándékában áll azokat a nemzetközi törvényeket megsérteni, amelyek természetesen megtiltják a szabad városok megtámadását és törvénytelen ségekhez folyamodik, amikor elveszettnek érzi magát. De Churchillt figyelmeztetni kell: a bosszú nem késik.

Ez évben 69 millió dollár értékű amerikai hadianyagot kaptak a szövetségesek

Washingtonból jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti: A szövetségesek által az Egyesült Államokból április havában rendelt, de még nem szállított hadianyag érték-

meghaladja a negyven millió dollárt. Ez év első négy hónapjában az Egyesült Államokból 69 millió dollár értékű hadianyagot exportáltak a szövetségesek részére.

Marx Tamásné

Temesvár egyik régi patricius családja mély gyászban van: Marx Tamás volt árvaházi igazgató felesége, született Kreman Etelka hatvanhét éves korában meghalt. Elhunyt nemcsak családjának jelent mérhetetlen veszteséget, hanem Temesvár társadalmának is. A legjobb anya, szerető hitves, egyházának hűséges leánya, mindenki szenvedéseivel szemben megértő és támogató segítő társ volt ez a nemeslelkű asszony, akinek egész élete a jóság és lelki emelkedettség példaképe volt. Ezt a jóságos érzését annak idején kiterjesztette az árvaház növendékeire is úgy, hogy joggal nevezték az árvák anyjának. Boldogságát és megelégedettségét, férje és gyermekei körében meg a jótékonyág gyakorlásában találta meg. Hat év előtt legkisebbik fia tragikus hirtelenséggel szívizélhűdés következtében meghalt és ez a csapás mélységesen sujtotta, úgy, hogy egészsége azóta megrendült. Néhány nap előtt szélhűdés érte és bevitték az irgalmasok kórházába. Állapota reménytelen volt és mire gyermekei beteg-ágyához jöhettek, már elveszítette eszméletét. Anélkül, hogy öntudata egy pillanatra is visszatért volna, tegnap reggel elhunyt. Halálát férjén kívül gyermekei: Marx József dr. egyetemi orvostanár-segéd, Marx Imre dr. a magyar Pénzügyi Központ ellenőre és Marx Erzsébet állami tanítónő gyászolják. A gyászban osztoznak az elhunyt testvérei Husovszky Józsefné Kreman Józsa, bozovicsi gyógyszerész felesége és Kreman József nagyváradi kereskedő, valamint kiterjedt rokonsága, az ismerősök és barátok nagy sokasága. A holttestet az elhunyt utolsó kívánságához képest Budapestre szállítják, hogy legkisebbik fia mellett aludhassa örök álmát. A holttestet tegnap délben Rech K. Géza apátplébános szentelte be és utána vasuton a magyar fővárosba szállították, ahol a Kerepesi temetőben helyezik örök nyugalomra.

— Japán küldöttség Olaszországban. Nápolyból jelentik: Saito, a baráti japán bizottság vezetője, rendkívüli nagykövet Nápolyba érkezett és felhívással fordult az olasz néphez. Eszerint a japán nemzet a legnagyobb elismeréssel viseltetik az olasz nép irányában, mert az több ízben bizonyítékát adta Japán iránti barátságának és segítségére van Kelet-Ázsia átszervezésének kiépítő munkájában. Saito megállapítja, hogy az olasz és a japán nép a fiatal és érelyes nemzetekhez tartozik, amelyek évezredek hagyományok örökösei és egy jobb jövőért s rendért harcolnak.

— Ma, kedden a közhivatalokban szünetel a munka. Bucurestiből jelentik: A mai napon, május 21-én, Szent Konstantin és Helén napján a hivatalokban szünetel a munka és az iskolákban is szünetel a tanítás.

— Új dékán a bucarestii ügyvédi kamara élén. Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy néhány hónappal ezelőtt Micescu Istrate akkori igazságügyi miniszter a bucarestii ügyvédi kamara átmeneti bizottságának elnökévé Teodorescu Anibal egyetemi tanárt nevezte ki. Az ideiglenes kamarai dékán most benyújtotta lemondását Bentoiu igazságügyi miniszterhez, aki elfogadta a lemondást és helyébe Stoicescu Constantint állította. Az új dékán beiktatása már meg is történt.

— A balkáni Rotary klubok ülése Clujon. Kolozsvárról jelenti tudósítónk: Érdekes konferencia színhelye volt szombaton és vasárnap a kolozsvári kereskedelmi kamara nagytermében. A balkáni Rotary klub itt tartotta kétnapos ülést, amelyen Brăncoveanu Basarab hercegen, a romániai Rotary klub elnökén kívül, Kelet-Európa államaiból számos előkelőség jelent meg. Az elhangzott előadásokban a Duna-völgye politikai és gazdasági kérdéseit érintették. A vendégek hétfőn meglátogatták a várost, közös ebédet vettek részt, majd elutaztak Kolozsvárról.

(—) Árvízveszedelem. A folytonos esőzés következtében könnyen megismétlődhetik a megye több területén a márciusi árvíz. Magyarszentmárton és Ótelek környékén nagy területek máris víz alatt állanak. Végvárról hasonló hírek érkeznek. Ha az esőzés megszűnik, úgy a felgyülemlett víz minden nagyobb haj nélkül elfolyik.

— 170 millió kölcsönt kap a bucarestii villanytelep. Bucurestiből jelentik: Egy királyi dekretum által a letéti pénztárt felhatalmazták, hogy a bucarestii villany- és gáz társaságnak 170 millió lei kölcsönt nyújtsonak, amelyet 9 éven keresztül törlesztendő 6 százalékos kamattal.

— Schimbások figyelmébe. A nemzetvédelmi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében az 1936-os korosztályhoz tartozó váltólovakok (schimbások) 1940. április 1-től számított még egy évig nem idegeníthetik el szolgálati lovukat. Az 1936-40. korosztályhoz tartozó váltólovakoknak ki-egészítő állományuk harmadik évében elhulló lovuk helyett nem kell másikat venni.

Az egyetlen út a román állampolgárság elnyerésére ma már csak a naturalizálás

Az állampolgársági névjegyzékbe való utólagos jelentkezés utolsó határideje 1940 január 1-én lejárt. A városok és megyék közigazgatási hatóságai az eddig jelentkezettek névsorát felterjesztették a belügyminisztériumhoz, amely a legtöbb állampolgársági kérvényt — mint már jelentettük — kedvezően elintézte és elrendelte az illetőknek az állampolgárok névjegyzékébe való felvételét. Számos felterjesztett kérvény elintézés alatt áll és a hatóságok bizonyosra veszik, hogy a minisztérium ezeknek is helyt ad.

Ennek ellenére azonban még mindig számszerűen vannak, akik nem rendelkeznek román állampolgársággal és ismételtelen jelentek meg erre vonatkozó kérésükkel Marta Alexandru dr. királyi helytartó előtt. A királyi helytartó ezek ügyében felterjesztést intézett a belügyminisztériumhoz és kérdést tett: van-e reménye ezeknek az állampolgárság elnyerésére. A belügyminiszter a helytartóság felterjesztésére most válaszolt.

Leiratában a belügyminiszter közli, hogy a román állampolgárság elnyeréséről és elvesztéséről érvényben lévő rendelet értelmében mindazok részére, akik még mindig kimaradtak az állampolgársági jegyzékből,

az egyetlen út a román állampolgárság elnyerésére most már csak az, hogy naturalizálásukat kérik.

Ezt a kérvényt 792 lei kincstári, 100 lei igazságügyi és 2 lei repülőbéllyel ellátva az igazságügyi minisztérium mellett működő bizottság elé kell terjeszteni. Amennyiben a kimaradtak ro-

mán nemzetiségűek, úgy az igazságügyminiszterhez intézett kérvényükben kérhetik utólagos felvételüket, ha igazolják, hogy a szülők egyike, vagy másika etnikai román származású. Mellékelniük kell ezenkívül születési bizonyítványukat, a szülők házassági levelét, bizonyítványt az eddig élvezett idegen állampolgárságról való lemondásról, büntetlenségi és erkölcsi bizonyítványt. Ezekre a kérvényekre 9 leies kincstári, 1 lei repülőési és 4 lei igazságügyi bélyeget kell tenni.

Külön intézkedik a belügyminiszter rendelete

az állampolgársági listából kimaradt zsidók ügyében. Kimondja, hogy azok a zsidók, akik nem szerepelnek az állampolgársági jegyzékben, vagy akiket onnan az 1938 évi törvényben előírt felülvizsgálás során töröltek,

csakis naturalizálási kérvény alapján kérhetik a román állampolgárság elnyerését.

A kérvények feiülbélyegzése ugyanúgy történik, mint a nem zsidók naturalizálási kérvényei. Kimondja a belügyminiszter, hogy a kérvényező zsidók, vagy azok hozzátartozói közül bárki jelenleg katonai összpontosítás alatt áll, vagy pedig, hogy az 1916-1918 években a román hadseregben katonai szolgálatot teljesítettek, egyéb feltételek hiányában még nem vonja maga után a román állampolgársághoz való jogot.

Marta Alexandru dr. királyi helytartó a belügyminiszter leiratát mihez tartás végett körrendeletben közölte a megyék prefektusaival, a városok polgármestereivel és a községek bíráival.

Tüz Józseffalván

Egy esztendővel ezelőtt, Aldozeésütörtök napján csaptak fel a lángok Józseffalva kis bukovinai magyar falú egyik házából és szinte percek alatt égett az egész falu. A szörnyű szélvész egyik házról a másikra vitte a szikrát és a kétségbeesett emberek tehetetlenül nézték miként hamvadnak el a barátságos kis lakoházak, miként válik semmivé egy békés boldog emberi település.

Talán még fel sem száradt a könny a síró szemben, amikor már végigviharzott egész Erdélyben, annak minden magyar lakta kis és nagyhelységén a hívó és segítő szó: Fel kell építeni Józseffalvát!

Es ekkor megtörtént a csoda, amelyre csak meghatottan lehet visszagondolni. Megindult a gyűjtés, hogy előteremtsék azt az összeget, amelyből a porig égett Józseffalvát felépíthetik. Egymással vetélkedtek a városok és falvak, hogy melyik tud több pénzt adni, vagy összegyűjteni és egymással versenyeztek a magyar újságok is, hogy kapcsolatot és összeköttetést teremtsenek az adakozók és a segélyre szorultak között. Okosan, céltudatosan folyt a segítség nemes munkája. Kevés szó hangzott el, de annál több volt a cselekedett. A Magyar Népközség megszervezte az élelem nélkül maradt falú ellátását, majd téglágetető telepet létesítettek és elindultak a cementtel, fával, cseréppel, meg más építőanyaggal telt vagonok Bukovina felé, ahol azután hozzáértő emberek egymásután felépítették a házakat. Persze mindez nem ment könnyen és simán, hiszen új hajlékot építeni a régi helyébe nehéz munka, de megvolt a hit és akarat és ez a kettő minden akadályt legyőzött.

Őszre, alig néhány hónappal a katasztrófális tűzvész után, már beszentelhetők az első felépült házsorokat, azután sor került a többiekre is és lassan, szívós, de hecsületes és erős munkával mind-egyik hajléknélkül maradt józseffalvai magyar család beköltözhetett az új házába. A románial magyar kisebbség büszke lehet erre a szépséges tetre, amely külön fényes lap újabbkori történelmünkben.

Az egyesüféndős évfordulón jólesik írni építésről. Mert újabban csak rombolás és pusztítás az időszertű témája az újságoknak...

(—) Előadás a román zenéről. Cornea-Ionescu Alma énekművész, a városi zenekonzervatórium tanárnője május 23-án, csütörtökön, délután hat órakor a zenekonzervatórium nagytermében előadást tart a román zenéről. Az előadás színezéséppen bemutatásra kerül több zenedarab és énekszám. Az egyes számoknál közreműködnek Gellert E., Ivanovici V., Bermann M., és Czuczu C.

— Rizs — Bulgáriából. Bucurestiből jelentik: A bolgár minisztertanács jóváhagyta, hogy Romániába 1200 tonna rizst exportáljanak. Ezt a rizset Bulgária déli részén természetették. Románia területére először szállítanak Bulgáriából rizst.

(—) Meghalt a jegyzői kar egy régi tagja. Zsombolyán életének kilencvenharmadik és házasságának ötvenkilencedik évében meghalt Vihely Géza nyugalmazott községi jegyző. 1871-től 1923-ig állott Grabác község élén, amelynek érdekében sokat tett és az ő fáradozásának volt köszönhető, hogy a község belekapcsolódott a vasuti forgalomba. Hetven éven át látta el a grabáci postamesteri tisztelet is, negyven évig volt vármegyei bizottsági tag és huszonöt éven keresztül állott a jegyzőegyesület élén. A grabáci önkéntes tűzoltóság megszervezése szintén nevéhez fűződik. Halálát gyászolja özvegye, született Richter Jolán, leánya, két fia és nagyszámú rokonsága. Óriási részvét mellett kísérték ki utolsó útjára a zsombolyai temetőbe.

(—) Halálos vonatgázolás. Kétfél állomás közelében a motorvonat elgázolta Petkov Antal hetvenhét esztendősz gazdálkodót. Megállapították, hogy az öreg gazda siket volt és nem hallotta a közeledő vonat zúgását.

(—) Kallódó gyűjtőívek. A Magyar Népközség józseffalvai tagozata által a józseffalvai tűzkárosultak javára kiadott gyűjtőívek közül több még egyes tagoknál kallódik. A népközségi iroda kéri, hogy ezeket a gyűjtőíveket június 1-ig a Magyar Házban beszolgáltassák.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Dobos Emma Irén, Mettler Erika Lujza, Putici Maria Anna, Moisuc Lidia Valeria, Taran Nicolae, Tiberiu Petre, Devics Geraldin, Németh Terézia.

(—) Halálozások. Meghaltak: Bromberger Ida született Gerzon ötvenhat éves, Barsanu Mihail huszonkét éves földműves, Deszpotovics György ötvenkilenc éves kereskedő, Róthstein Armin harmincegy éves magántisztviselő, Iovita Ioan hetvenhét éves munkás, Cogein Nicolae harmincegy éves villanyszerelő, Gáspár Zsófia született Zágony hatvanhat éves, Risztics Erzsébet ötvenöt éves munkásnő, Ehling István hatvankilenc éves állami nyugdíjas, Weiszberger Henrik László harminc éves lakatos, Pascu Dumitru hatvannyolc éves ács.

ATHALIA

ma, kedden este bemutatásra kerülő operettújdonosságát, a szerzők

BOMBAÜZLETNEK

keresztelték, a színházak

BOMBAÜZLETNEK

szánják, a sajtóvélemények

BOMBAÜZLETNEK

tartják és így a nagyszerű operett, a

BOMBAÜZLET

nálunk is biztosan „bombaiuzlet” lesz.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

A magyar munkásság széles rétegeinek belekapcsolódásával megalakult a Magyar Népközösség erzsébetvárosi tagozata

Az Erzsébetváros magyarsága zsufolásig megtöltötte a Magyar Ház nagytermét, hogy megalakítsa a Magyar Népközösség új tagozatát. Az alakuló közgyűlésen a bánsági népközösségi központ részéről Martzy Mihály alelnök vett részt, azonban vendégként megjelent a többi városrészek számos képviselője is.

Szappanos Gyula, aki egy esztendő óta megbízott elnökként vezette az erzsébetvárosi tagozatot, rövid megnyitó beszéd után felhívta Győrbíró Dezső dr. ügyvédet az évi jelentés felolvasására. A jelentés beszámol a múlt esztendő tavaszán megindult szervezkedésről, amelynek során az Erzsébetváros magyarságának nyolcvanöt százaléka jelentkezett a Magyar Népközösségbe való felvételre. Ennek megtörténte után

megindult a szomszédságok megalakítása.

ami hónapokat vett igénybe. A szervezésben különösen Városi Kálmán és Takács Kálmán végeztek nagy munkát, amiért nekik az ideiglenes vezetőség az évi jelentésben is köszönetét fejezte ki. A kemény tél folyamán az erzsébetvárosi Magyar Népközösség hetven pár bakancsot és harisnyát osztott ki szegény gyermekeknek, ezenkívül tankönyvekről és tanszerekről is gondoskodott számukra. Számos szegény magyar családnak téli segély és másfél vagon tűzifa jutott. A tagozat által nyújtott támogatások értéke 56.765 lei. A jelentés végén a vezetőség a megkezdett munka folytatására meghív minden magyart, aki népe boldogulásáért dolgozni akar.

A jelentkezéshez több hozzászólás hangzott el. Kazinczy János rámutatott arra, hogy a Magyar Népközösségnek

hathatósan kell főrekednie a magyar sérelmek orvoslására.

Jencsikovics János annak a kívánságának adott kifejezést, hogy a Magyar Népközösség igyekezzék a Bánságban élő népcsoporttal bizonyos együttműködést megteremteni. Vecsernyés László felszólalásában szükségesnek tartotta, hogy

a magyar munkásság minél szélesebb rétegei kapcsolódjanak bele a népközösségbe,

mert ma nincs se ur, se paraszt, se szegény, se gazdag, se előkelő, se alacsonyrendű magyar, hanem csak egysorsu magyar testvérek. Biztosította a közgyűlést, hogy a magyar munkásság szívesen vesz részt a népközösségi munkában. Ördög János hozzászólása után a közgyűlés a jelentést egyhangulag elfogadta.

Szappanos Gyula a maga és a vezetőség többi tagjai nevében visszaadta megbízatását és a gyűlés további vezetésére Martzy Mihály központi alelnököt kérte. Martzy Mihály a megválasztandó tisztikar jelölésére bizottságot küldött ki, amelynek tagjai voltak Farkas József, Móczár László, Városi Kálmán, Cseh Mihály, Kozma István, Árvay Rezső és Asztalos Sándor dr. A bizottság munkájának idejére a közgyűlést felfüggesztette.

AZ ÚJ VEZETŐSÉG

Tíz perc múlva a bizottság a következő névsort terjesztette elő megválasztásra: elnök Szappanos Gyula, kulturális alelnök Kun Ferenc dr., gazdasági alelnök Kocsis Rezső, társadalmi alelnök Takács Kálmán, titkár Győrbíró Dezső dr., ügyész Oberst Zoltán dr., pénztáros Városi Kálmán, ellenőrök Szeiler Róbert és Marossy Péter, szomszédsági előjárók Árvay Rezső, Bodrogyi István, Borsos Árpád, Böhm Rezső, Debreczeni István, Duba Árpád, Fodor József, Fogas József, Földváry Lajos, Hunyadi Imre, Kocsis István, Kocsis József, Kazinczy János, Koz-

ma István, Kriszter Ferenc, Lőrincz István, Móczár László, ifjabb Szappanos Gyula, Szántó László, Tunner Artur és Vecsernyés László, kulturális szakosztályi tagok Bakos László, Fogarassy Zoltán dr., Hollinger József, ifjabb Huszár Ödön dr., Kubán Endre, Rohrer Károly, Retscher Béla dr., Schiff Béla, Torday Levente, Thormay

Kis lokál a nagy Duna mélyében...

Egy vendéglős vizalatti mulatóhely építésének tervével foglalkozik Jazz-zene veri fel a harcsák csendes birodalmát

Vakmerő és méltán feltűnő ötlet tulajdonosának vallhatja magát az az alacsony, kövérkés és mozgékony férfi, aki Simon István névre hallgat, mesterségére nézve pedig kocsmáros és aki mostanában sűrű látogatója különböző hivatalos helyiségeknek. Simon István minden egyes „hivatallátogatása” során tömött aktatászkát cipel a hóna alatt, amely tele van kérvényekkel, magyarázatokkal, számításokkal, tervekkel és az egész paksaméta a világ egyik legfantasztikusabb ötletét jelenti, amely valaha is kipattant emberi koponyából.

Simon István ugyanis, e néven ötödik lezármazott tagja egy híres kunsági kocsmárosdinasztiának, nem kisebb ügyben fáradozik, mint abban, hogy engedélyt és hatósági támogatást szerezzen a világ első vizalatti mulatójának megépítésére. A mehökkentő terv szülőapja három hét óta megmozgat minden elérhető fórumot az ügy érdekében, s ennyi kemény háborúság után szívesen áll kötélnek, hogy nyilvánosságra kerüljön a vizalatti lokál terve, amelyben Simon István kétségtelenül élénk fantáziája szerint páratlan üzleti és idegenforgalmi lehetőség rejlik.

FÜRDŐRUHÁS SZÉPSÉGEK A HARANG-BÁRBAN

Az éppen soron következő illetékes hivatal félhomályos folyosóján félreülünk kissé Simon Istvánnal a sűrű hivatali forgalom útjából, hogy megvitassuk a vizalatti mulató tervét. Simon István utja meglehetősen érdekes a kunsági csárda hüvös, borszagu söntésétől a vizalatti bár ötletéig, de Simon István nem az az ember, aki meghátrál némi akadály előtt.

— Régi ember vagyok én a szakmában, — vallja — már a dédapám is kocsmáros volt a Kunságban. A híres Simon-csárda igen jól jövedelmezett s a vagyont mindig egy Simon-fiu örökölte, nekem azonban van egy bátyám, aki megsztotta velem a juszt. Még így is szép summa jutott mindkettőnknek. Ő ott maradt az öreg csárdában, én szétnéztem kissé a világban. Rájöttem, hogy új ötletnek van igazán sikere. Az ötlet moziban pattant ki, ahol egy hirodófilmben a floridai tengerparton üvegharangot engedtek le a víz alá és annak légüres terében fürdőruhás amerikai szépségek koccintottak pohár pezsgővel.

— Akkor jutott eszembe, kérem, — mondja Simon István, — hogy miért ne lehetne ezt megcsinálni valamivel nagyobb kivitelen, ahol több ember élvezhetné egyszerre a vizalatti italozás örömeit.

Simon István, mint már említettük, a tettek embere. A terv megszületése után azonnal felkereste egy távoli rokonát, egy kiváló fiatal mérnököt, aki

Aladár, Ungváry Jenő és Vajda Ernő, gazdasági szakosztályi tagok Bíró Béla, Cseh Mihály, Gazda József, Heller István, Hrivnyák Zoltán, Márki Ferenc, Meggyesy István, Lányi István, Ritter Károly, Pálincás Aladár, Ungor Károly és Walzer Viktor, társadalmi szakosztályi tagok Bozsó Mátyás, Farkas József, Fodor József, Holló Gyula, Képes Lajos, Molnár Endre, Pintér Sándor, Pollák Frigyes, Reichardt Alajos, Weltner Frigyes, Wirth Aladár és Zobay Péter.

A közgyűlés az ajánlott tisztikart egyhangulag megválasztotta és felhatalmazta a vezetőséget, hogy magát

a jelentkező magyar munkások közül további tagokkal kiegészíthesse.

Martzy Mihály bánsági központi alelnök erre üdvözölte az új vezetőséget. Kifejtette a Magyar Népközösség céljait és feladatait és utalt arra, hogy eredményes munka csak kölcsönös támogatással és egyetértéssel érhető el.

Szappanos Gyula erre elfoglalta az elnöki széket és kijelentette, hogy programot nem ad, hanem igyekezni fog a megkezdett munkát határozatosan tovább folytatni. Köszönetet mondott a Magyar Népközösség bánsági központjának és Kakuk János dr. elnöknek az eddigi bizalomért és támogatásért. Kérte a tagozat minden tagját, hogy a vezetőséget munkájában támogassa és a közgyűlést berekesztette.

a rokon lelkesedésen túl meggyőződésből is részt vett a fantasztikus terv előkészítésében. Simon István már bontogatja is ki a tervek göngyölegét, a melyekből szemléltető módon bontakozik ki a vizalatti bár képe. A vizalatti bár voltaképpen egyetlen óriási harang, amely acélból vasbetonból, és üvegből épült. Alsó nyílása is erős vasbeton lappal van borítva, amelyre gumi szigetelés és parkett kerülne. Az egész harangot, amelybe 70—80 ember fér el, sőt táncolhat is, a víz felett, bakok tetején szerelik össze s egyben süllyesztenék a víz alá, mint valami harangalakú búvárhajót, amely azonban pezsgőt, pálinkát viz magával torpedó helyett és rádiója is csupán zenei célokat szolgál.

A vizalatti bárba ugyanolyan tornyon keresztül lehetne lejutni, mint a búvárhajókba, keskeny függőleges vaslépcsőn, amely kényelmetlen ugyan, de stilszerű. A harangbár belsejében körskörül intim páholyok lennének, üveglablakkal és hangulatos kilátással a Duna éjszakai életére.

Simon István nekitüzesedve méltatja a tervét:

— Alig három méterrel lenne a víz alatt a harangbár és az állandóan nyitott lejáróba, amely a víz fölé vezetne, olyan készüléket szerelnének, amely kiegyenlítené a légnyomáskülönbséget és a vendégek meg sem éreznék, hogy a víz alatt járnak a horsey-t. Zenekar helyett gépzene lenne, hogy minél több legyen a hely, míg a kiszolgálást matrónnak öltözött pincérek látnák el.

Ezekután illő megtudakolni, mibe kerülne a vizalatti lokál megépítése.

— Ötvenezer pengő, a számítások szerint elég lenne, ennyit szívesen bele is fektetnék. Ki is fizetné magát, mert egy városnak sincs vizalatti bárja. Az árak semmivel sem lennének magasabbak, mint más lokálokban s az egész vizalatti bár annyira biztonságos, megbízható és kényelmes lenne, hogy senkinek sem jutna eszébe félni.

— A világ tele van túlzottan óvatos emberekkel — panaszkodik Simon István. Egyik helyen mérnöki aggályok merültek fel, hogy a harang nem lenne elég erős és esetleg összeroppana a víznyomása alatt. Pedig vannak hídépítő keszonok is, a melyekben biztonságban dolgoznak az emberek. Az orvosok attól tartanak, hogy a bár nem lenne egészséges, a jogászok azt kifogásolják, hogy nem lehet engedélyt adni a Duna fenekének bérbeadására, mert nemzetközi szerződésekre ütközik. Sok az akadály, uram és nehezen haladunk.

A panaszok áradata azonban megszakad, amikor az egyik altiszt Simon István nevét kiáltja és a referens úr elé szólítja. A vizalatti bár tulajdonosa pillanatok alatt visszanyeri biztos fellépését, összeszedi a paksamétát és elindul a referens szobája felé tárgyalni. Olyan lépésekkel halad, mintha máris fizetni hívná a vizalatti bár egyik törzsvendége és ő büszkén ellépne az apró asztalok előtt.

Talpig matrónnak öltözve...

A német ejtőernyős rohamosztatok csodálatos munkája

Hogyan dolgoznak alévi vadászok. Csak különleges fizikumú embert lehet felhasználni ilyen vakmerő vállalkozásra

Mintegy négy esztendővel ezelőtt Moszkvában próbálták ki először a légi gyalogság működését olyképpen, hogy utasszállító repülőgépekkel ötszáz embert vittek fel a magasba és miután óriási nézőközönség jelenlétében megafónokon közölték, hogy ez az ötszáz ember külön hadgyakorlatot tart valahol a főváros közelében, jelezték azt is, hogy a légi osztag leszállási helyén ki fogják próbálni, milyen sokáig tarthatja magát a félezer ember a feltételezett ellenséges behatások dacára. A légi gyalogság egy ember kivételével le is szállt a jelzett helyen, s általános meglepetésre már másnap rohammal bevette Moszkva egyik külvárosát. Az osztag villámgyors megjelenésének az volt a titka, hogy a csapat egy pillanatig sem maradt egy helyen, hanem saját tisztjeinek kezdeményezésére nyomban akcióba kezdett és nekitámadt Moszkvának.

Ez a gyakorlat természetesen a Moszkvában állomásozó katonai attasék körében nagy feltűnést keltett s senki sem sejtette, hogy valamikor a németek fogják alkalmazni elsősorban az orosz „találmányt”, mégpedig átütő sikerrel. Maguk az oroszok nem folytatták hatékonyan az ejtőernyős vadászok harcbevételét a finn csatateréken. Abba is hagyták a kísérletezéseket, annál inkább, mert az orosz légi gyalogság földrebocsátott osztagai tehetetleneknek bizonyultak. A hó, a jég, a szél, ellenében, az utánpótlást nem lehetett biztosítani, s a jószemű finnek óriási kárt tettek bennük már a leszállás alkalmával. Németországban azonban annál nagyobb erővel folyt a FALLSCHIRMJÄGER-csapatokkal való kísérletek. A németek korrigálták az orosz hibákat.

CSAK AZ UTOLSÓ PILLANATBAN

Az ejtőernyős vadászok alkalmazását a franciák is tervbevétek már régebben s e célból legalább száz ezer embert képeztek ki. A németek azonban megelőzték őket s félmillió emberrel csinálták az akciókat. A már jelzett orosz hibák a következők voltak: A vadászok, mielőtt kiugrottak a gépekből, rögtön megrántották az ejtőernyő megnyitáshoz szolgáló zsinórt, tehát már 1000—1500 méter magasságban lebegni kezdtek, pompás és kényelmes célpontot nyújtva az ellenségnek. A mai német légivadászok szintén legalább ezer méter magasságból ugranak, de ennek a felét zuhanva teszik meg és az ernyőt csak olyan magasságban nyitják ki, ahonnan éppen csak, hogy földet érhetnek sérülés nélkül. A zuhanást, illetve esést azonban nem minden ember szervezete bírja ki. Ehhez különös lelki- és kitűnő szív szükséges. Ezt meg kell tanulni, ehhez hozzá kell szoktatni a szervezetet. Átlag száz ember közül csak három-négy alkalmas a nagy magasságokból való ernyőnélküli zuhanásra.

A második orosz hiba abban állott, hogy a föld elérésénél a legtöbb vadász megsérült. Ennek oka a helytelen felszerelés és a földet érés pillanatában természetszerűen fellépő zavar el nem háritása volt. Fő feltétel ugyanis a sikeres leszállásnál, hogy a vadász ne a hátra essen és azonnal szabaduljon meg ernyőjétől, mert a nyitott ernyő tovasodródik és magával rántja a rajta csüngő embert is, aki belekeveredik a szállagokba és belebonyolódik saját felszerelésébe. Ki kellett találni tehát azt a készüléket, amely automatikusan szabadítja meg a földet ért embert az ernyőtől. A németek egyszerűen oldották meg a feladatot: a vadász egy önmagától nyíló karabiner segítségével, mielőtt az ernyő tartószalagjai megglazultak, megszabadul a földön is nagy erővel dolgozó ernyőtől. A semmibe való kellemetlen kiugrásnál kezdődik voltaképpen az a tudomány, amelynek révén előre elhatározott helyen, a legnagyobb szélvész ellenére is, földet kell érnie a vadásznak. Ezer méter magasságból kiugrott ezer ember olyan körben kell, hogy földet érjen, amely körnek a rádiusza nem nagyobb egy kilométernél. Minél kisebb a kör, annál sikeresebb a leszállás. Általános szabály, hogy a földre szállás pillanatában a vadász hátba kapja a szelet, a térdét behajtván érje el a talajt s mielőtt ez megtörtént, hasonló test-

helyzetéből azonnal lábra álljon és futni kezdjen az ernyő tovasodródásának irányában.

KISZÁMITOTT HELYRE JUTNI

Az ejtőernyő hordfelülete, vagyis az ernyő terjedelme nem nagy, rendszerint 45—60 négyzetméter, esési sebessége közepes testsúlyú embernél 5/7 méter-másodperc. A német légigyalogság felszerelése a teljes katonai fegyverzetet kívül legalább húsz kilóra tehető (robbantóanyag, élelmiszer, géppisztoly, ehelyett páncéltörő fegyver stb.), az esési sebesség tehát sokkal nagyobb volna és a földreszállás sérülés nélkül lehetetlen volna, ha a németek nem emelték volna a hordfelület terjedelmét. Ha tehát nehéz fegyverzetet vagy élelmiszer-felszereléssel ellátott katonák ugranak, akkor majdnem 70 négyzetméteres ernyőket használnak. Kistankot, kiskaliberű ágyúkat rádió adógépeket is ilyenekkel engédnek le. A tulnag hordfelületű ernyő ugyanis már semmire sem alkalmas katonai szempontból, mert nem lehet vele kiszámított helyre jutni: az ernyő túl lassan hozza le az embert és nagy távolságokba viszi a légáramlások hátán.

NYOMBAN AKCIÓBA LÉPNI

A német ejtőernyős vadászok összehajtható motorkefékkel, behuzhatóagyú kézigépfegyverekkel, rövid, jól rejtett szuronnyal, rugózott gummizaccokba helyezett kézigránatokkal „utaznak” és hogy egyesek egész földrajzi intézetet, mozgókórházat, légi élelmiszerkamrát és konyhát visznek, az természetes. A haditudósítók, akik szintén ejtőernyős vadászok, kiszámították, hogy másfél óra alatt Kreefeldből Lüttichbe lehet „utazni” olyképpen, hogy e másfélóra alatt a vadászok már be is ásták magukat Lüttich környékén. A start és szállítás egy órárt, az ugrás a földetérésig 20 percet és az elhelyezkedés 10 percet vett igénybe. Nagyon természetes, hogy a felderítők, a térképészek, s a többi előzetes megmunkálók hajszálpontossággal megjelölik a leszállás terephelyét stratégiailag, légügyi és egyéb szempontok figyelembevételével. Most tehát a következők történnek: a szállító gép megérkezik a terephely fölé és úgy helyezkedik, hogy az ugrás baj nélkül történhessen. Mindenekelőtt a gépek elengedik az önállóan utazó nehéz felszerelést: tankokat, lövegeket, konyhát, élelmiszerkészletet. Közvetlenül ezután az emberek ugranak, átlag négy másodpercnyi időközben. A vadászok szorosan egymásmögött felzárlóznak a gép belsejében és parancsszóra engedik el

LÁTOGASSA MEG
Budapestet
a Duna királynőjét
a gyönyörű fekvésű fürdővárost
Felvilágosítással szolgál:
Budapest Székesfőváros
Idegenforgalmi Hivatala
Budapest, V., Deák Ferenc-u. 2.
Telefon: 181-213, vagy 181-349

magukat a nyílásból. Az ugrás úgy történik, hogy a vadász a fejével előre negyvenöt fokos szögben veti ki magát, tehát sem háttal, sem merőlegesen előre a fejével nem hagyja el a gépet. Mintha fejest ugrana a vízbe. A gép röpssebességének ellensúlyozására oldalozó mozdulatot is tesz. Mielőtt kiugrott, mindig nyitott szemmel, karjait a testéhez zárva, kissé homorított gerinctartással, forgásmentesen igyekszik lefelé esni. A forgás az agyban vérbőséget okoz és a vadász eszméletét vesztheti, mielőtt kinyitja ernyőjét. A zuhanó test gyorsasága egyre nagyobb, ötszáz méter zuhanás után éri el a legnagyobb 200—220 kilométer-órás sebességet, aztán a zuhanás ereje állandósul. A vadász fönről a földet látja, színes, térképszerű foltokban és gyakorlatból kell tudnia, mikor érte azt a magasságot, amelyen feltétlenül meg kell nyitnia ernyőjét, különben tönkrezuzódik. Így ér aztán földet a vadász százszámmra. Rögtön kiszabadul ernyőjéből, ezt mindenekelőtt lerögzíti, aztán máris szalad a többiek felé, csoportba áll és tisztjének utasításait követi. (A német hadseregben ugyanis a tiszt mindig előbb érkezik meg a veszélyes helyre, mint a katonája...) A vadász-osztag első dolga, hogy tűzhelyzetbe állítja fegyverzetét, beássa magát (árkot vagy fedezéket keres), konyháját, élelmiszerét biztonságba helyezi, motorjait begyújtja s máris indul a támadás vagy védekezés teljesen harcserű kivételben.

Az ejtőernyős vadászok kiképzése ezernyi aprólékosan történik. A vadász elsősorban nőtlén ember, önkéntes vállalkozó. Másodsorban valamilyen sportban otthon van, csak aztán számít a katonai kiképzés is. Műszaki tudása sem hiányzik, hiszen azért teszik le idegen területen, hogy haladéktalanul elpusztítsa az ellenség javára szolgáló építményeket és készülékeket, tüzgépeket, hidakat, épületeket.

Színház

Ma este:

Bombaüzlet operett bemutatója

Ma, kedden este a Thalia operettegyüttese az év egyik legnagyobb sikerű ujdonságát, a **Bombaüzlet** című operettet mutatja be. A mai világban szinte balzsamként hat, hogyha az ember kétésfél órára el tudja felejteni napi gondjait és át tudja magát adni a gondtalan szórakozásnak. A **Bombaüzlet** va-

lóban az az operett, amely szórakoztatásra készült. A bohózatnak is beillő fordulatos, szellemes szöveg mellett az operett pattogó, modern muzsikája is eseményszámba megy és a Thalia nagyszerű szereposztásban, ötletes rendezésben hozza színre a darabot. Szerdán este is a **bombaüzlet** szerepel a műsorban.

Gyermekelőadás olcsó helyárrakkal

A Thalia színház nemcsak a nagyok, de a kicsinyek szórakoztatásáról is kíván gondoskodni akkor, amikor gyermekelőadásokat rendez. A Piroska és a farkas legutóbbi telt háza bizonyítéka volt annak, hogy mennyire szükségük van még a gyermekeknek is az időnkénti színházi szórakozásra. Erre való tekintettel szerdán, holnap délután négy órai kezdettel a **Dörmögő Dömötör** című vídám, mulatságos, zenés énekes gyermekdarabot tűzték műsorra, a gyermekvilág igaz öröme.

HETI MŰSOR:

Május 21. kedden este 9 órakor: **Bombaüzlet**. (Nagy-sikerű operett bemutatója).

Május 22. szerdán délután 4 órakor: **Dörmögő Dömötör** (Gyermekelőadás olcsó helyárrakkal).

Május 22. este 9 órakor: **Bombaüzlet**.

Május 23. csütörtök este 9 órakor: **Pozsonyi lakodalom**.

Május 24. péntek este 9 órakor: **Három a kislány**. (A legszebb Schubert-operett felújítása.)

Május 25. szombat délután 5 órakor: **Aranymadár** (Olcsó helyárrakkal.)

Május 25. szombat este 9 órakor: **Handabanda**.

Május 26. vasárnap délután 6 órakor: **Három a kislány**.

Május 26. este 9 órakor: **Piros bugyellár**. (Csepreghy Ferenc legszebb népszínműve.)

SPORTSEMÉNYEK

Magyarország-Románia válogatott mérkőzés

A B válogatott jól megállotta a helyét, Bodolának a nagy válogatottban kellett volna játszania

Vasárnap három román válogatott csapat mérte össze erejét a magyar válogatottakkal. Az ifjúsági válogatott és a nagyválogatott vereséget szenvedett Budapesten, ezzel szemben a B. válogatott nagyszerűen játszva biztosan nyerte a Bucurestiben megrendezett mérkőzést. Az ifjúsági válogatott nagyon jól játszott és a játék után ítélve, legalább döntetlent érdemelt volna. Végig egyenlő rangú ellenfele volt a magyar fiataloknak. A nagy váloga-

tott is jól megállotta helyét és ha a csatársort más képen állították volna össze, úgy minden bizonnyal más lett volna az eredmény. Bodolának feltétlenül játszania kellett volna, mert a bucarestii mérkőzésen olyan szenzációsan játszott, hogy a budapesti mérkőzésen más lett volna az eredmény, ha akár Spielmann, akár pedig Reiter helyett szerepelt volna. Egyébként a csapat jól volt összeállítva és főleg a védelem remekelt.

Magyarország A.—Románia A 2:0 (0:0)

Duna Kupa mérkőzés Budapesten. 20 ezer néző. Csapatok: Magyarország: Csikós — Polgár, Pákozdy — Király, Sárosi III., Dudás — Kincses, Sárosi dr., Toldi, Harangozó, Gyetvay.

Románia: Dávid — Lengyel, Sfera — Vintila, Juhász Demetrovici — Bindea, Spielmann, Barátky, Reiter, Popescu.

Szeles, hideg időben kezdett játszani a két csapat és az idő mindvégig rossz volt. Az első félidőben a magyar csapat játszott szellel hátban és állandóan támadott. A lövéseket azonban nem kísérte szerencse, vagy pedig a nagyszerűen védő Dávid tette azokat ártalmatlanná. Az egyik támadásnál Sárosi dr. lövése a kapufán csattan. Szünet után megváltozott a játék képe és a román csapat is most már sokkal többet támad. A magyar csapatot az első félidőben nagyon zavarta a szél, most mintha a támadások pontosabban görögnének. Sárosi dr. lövését Dávid vetődve védi, majd Popescu küld lövést Csikós kapujára, amelyet a magyar kapus kifog. Pákozdy Spielmann elől hazaad, Bindea lekési a labdát és ha egy lépéssel előbb ér oda, úgy megszerezhetné volna a vezetést. Az ellentámadások során két sarokrugást ér el a magyar csapat, melyek közül az első

eredménytelen, majd a másodikat Kincses íveli be. A labda pontosan Sárosi dr. fejére száll, onnan pedig Dávid hálójába. 1:0. Barátky hosszú leadásait sem Bindea, sem pedig Popescu nem bírják fogni. Gyetvay rohan a balszélen és megpróbálja a lehetetlent. Nehéz szögéből kapura lő és a labda felső kapufáról bevágódik a bal felső sarokba. 2:0. Dávid tehetetlen volt a lövéssel szemben. Mindkét oldalon több jó helyzet adódik, de az eredmény nem változik. Barátky fejeése következtében a labda a kapufára száll, onnan a kapu mögé.

A győztes csapatban Csikós nagyon jól látta el feladatát, a háttérdek jól romboltak, a fedezetsorban Sárosi III. kellett nagyszerű benyomást, míg a csatársorban Gyetvay volt a legjobb ember.

A román csapat és talán a mezőny legjobb embere Juhász volt. Egészen egyenrangú volt Sárosi Bélával, sőt sok esetben felülmulat. A védelem nagyszerűen verte vissza az ellenfél támadásait, itt Dávid, Sfera, Lengyel a sorrend. A fedezetsorban Juhász mellett Demetrovici volt a jobbik, míg a csatársorban Popescu, Barátky és Reiter tűntek ki. A jugoszláv Popovics jól vezette a végig sportszerű keretek között lejátszott mérkőzést.

Románia B.—Magyarország B 5:1 (5:1)

Tizenkétezer ember előtt a jugoszláv Podubszky bíraskodása mellett ütközött meg a két ország válogatott B. csapata. A román csapat sokkal jobban játszott ellenfelénél és így a jól játszó román csatársornak nem volt nehéz feladata. A csapatok a következő összeállításban játszottak:

Románia: Pavlovici — Petrescu, Slivac — Siovan, Rasinariu, Lupas — Kovács II., Ploesteanu Cociuban II., Bodola, Iordache.

Magyarország: Kiss — Kiss, Bánkúti — Négycsi, Marosi, Szódy — Váradi, Serfőző, Jenőffy, Laczkó, Tóth III.

Az első negyedórán a magyar csapat támad, de ezeket a támadásokat nem kíséri szerencse. Bodolát szabálytalanul szerelik. A megítélt szabadrugást Cociuban kapja, aki Kovács II.-höz játszik. A kitűnő jobbszélső hálóra továbbítja a labdát. 1:0. A magyar csapat erőteljesen támad és Tóthnak si-

került az egyenlítést megszereznie. 1:1. A magyar csatárok hatalmas lövéseket küldenek kapura, de Pavlovici a helyén van. Bodola egyedül tör kapura, de közben elesik és a labda Cociuban II.-höz kerül, aki zavartalanul góloz. 2:1. A harmadik gól Kovács II. nevéhez fűződik. 3:1. A második félidőben Kiss magyar kapus megpecsételi a mérkőzés sorsát, mert az egyik támadásnál, amikor kiszaladt Cociuban elé elfogta a labdát, de azzal beesett a kapuba. 4:1. A végeredményt Cociuban II. állította be. 5:1. A mérkőzés vége felé a vendégcsapat újból felülkerekedik, de a román védelem nagyszerűen megállja a helyét és így az eredmény nem változik.

A győztes csapatban és az egész mezőnyben Bodola volt a legjobb ember, Pavlovici kitűnően védett. Kivülük Slivac, Ploesteanu és Kovács II. játszottak kitűnően.

Magyarország B. — Nyugati Liga válogatott mérkőzés ma délután az Electrica pályán

A mai nagy sportesemény, a Magyarország B. — Nyugati Liga válogatott mérkőzés olyan nagy érdeklődést váltott ki a temesvári és vidéki közönség részéről, amilyenre már évek óta nem volt példa. A bucarestii központ, amely a mérkőzést tulajdonképpen rendezte, értesítette a Nyugati Liga vezetőségét, hogy erre a mérkőzésre az összes szabadjegyek érvényét felfüggeszti, nem érvényesek tehát a bírók és a válogatott játékosok szabadjegyei sem. A nagy sportatrakció ma, kedden délután félhat órakor kezdődik az Electrica-pályán. A magyar csapat hétfőn este érkezett meg Temesvárra és az a körülmény, hogy a magyar csapat súlyos vereséget szenvedett

Bucurestiben, arra készítette a magyar sportvezetőket, hogy az utolsó percben több poszton is változtatásokat eszközöljenek a csapat összeállításán.

A Nyugati Liga csapata a következő összeállításban lép a pályára: Pavlovici (Ripensia) — Slivat (AMEFA), Gerber (CAMT) — Simatoc (Ripensia), Kotormányi (Ripensia), Szaniszló (AMEFA) — Bindea (CAMT), Reuter (CAMT), Marksteiner (Ripensia), Gál (Electrica), Dobay (Ripensia). Tartalékok: Fodor és Spielmann (UDR).

A mérkőzés bírója Mlinarits (Jugoszlávia). A nagy mérkőzés előtt Ripensia—Chinezul előmérkőzés lesz.

B-osztályos mérkőzések

Vulturii—Mica 3:2, Maros—Olimpia 2:1, Törekvés—Universitatea elmaradt, Dragos Vođa—FC Nistru 4:1, Makkabi—DVA 8:1, RMTE—Sodronvinar 3:0, Jiuł—Electrica 1:1.

Politechnica—Patria 7:1 (7:1)

A Patria 9 emberrel állott fel a bajnoki mérkőzésre, így nem tudott komoly ellenfele lenni a Politechnica csapatának, amely tetszés szerint éri el a gólokat. A Politechnica részéről Stepan II., Stepan III. és Stoichita, a Patria részéről Herzog lötték a gólokat.

Magyarország if. válogatott Románia ifjúsági válogatott 1:0 (0:0)

A két ország ifjúsági válogatottja Budapesten a nagy válogatottak mérkőzése előtt mérte össze erejét és ebből a küzdelemből a magyar fiatalok kerültek ki győztesként. A román ifjúsági csapat mindvégig egyenrangú ellenfele volt a magyar utánpótlásnak. A közönség igen sokszor lelkes tapsal honorálta a jól és szépen játszó fiatalok játékát.

Minerul-Chinezul Ilsa 2:0 (1:0)

B-liga mérkőzés a Banatul pályán

A Chinezul hívek győzelmi reményekkel tekintettek ezen sorsdöntő mérkőzés elé, de csalódnok kellett. A vereséget főleg a védelem kritikán aluli szereplésének köszönheti. A csatárok rengeteget löttek kapura, de Kiss csodakapus mindent védett. Jellemző a mérkőzésre, hogy a Chinezul kapu felé 3 lövés ment abból is kettő gól lett.

Chinezul támadással indul a mérkőzés, szép formás akciókkal közelítik meg az ellenfél kapuját. A 11. percben Thierjung saroklövését Kiss bravurosan kornerre menti. Ugy néz ki, hogy a Chinezul gólokkal fogja nyerni a mérkőzést, mégis a 25-ik percben a Minerul ér el gólt, a labda Zelenák II. elé kerül, ki a labdát nyugodtan a hálóra továbbítja. 1:0. A 30. percben Malita bombája kapufáról Csapó elé pattan, aki jó helyzetből fölé lő. A 35. percben Petschowsky nagy szabadrugását Kiss bravurosan védi. A félidő végéig tovább tart a Chinezul-főlény, de eredményt nem képesek elérni.

A második félidő is Chinezul támadással indul és már a 3-ik percben Malita nagy kapufát lő. A 11. percben Bodnár középre akar adni egy labdát, melyet elcsip Petschowsky, rosszul hátraad, a labda Kohl, majd Molnár lábáról a meglepett kapus mellett a hálóra gurul. Öngól 2:0. A Chinezul tovább támad, a lövések egymást követik, de Kissnek lehetetlenség gólt rugni. A 38-ik percben Kiss összefut Csapóval, akit levisznek a pályáról.

A győztes csapat a győzelmet kizárólag Kiss bravuroz védésének köszönheti.

A vesztes csapatban Molnár sokat rontott, bizonytalansága megzavarta úgy hádvédőtársát, mint a kapust is. Mind a két kapott gólért a közvetlen védelem a hibás.

Sport—Foto—Optic

A legolcsóbb sportcikkek és azok javítása

A. M. Mälley-nél

TIMISOARA

I. Str. Solderer 11.

Fiókküzet: IV. Bul. Berthelot 10.

Magyar—román ökölvívó mérkőzés Budapesten. Magyarország ökölvívói szombaton este mérték össze erejüket a román ökölvívókkal és végeredményben a magyar csapat 12:4 arányban megszerezte a győzelmet. Eredmények: Légsúly: Podány (M.) pontozással győzött Chiriac (R.) ellen. Bantamsúlyban: Bondi (M.) pontozással győzött Radan (R.) ellen. Pehelysúlyban: Csapogya (M.) pontozással győz Gáspár (R.) ellen. Könnyűsúlyban: Német (M.) pontozással győz Popa Ion (R.) ellen. Félközépsúly: Jelesneac (R.) pontozással győz Korányi (M.) ellen. Középsúly: Valentin Andreev (R.) pontozással győz Jakics (M.) ellen. Félnehézsúly: Szolnoki (M.) pontozással győz Meschi (R.) ellen. Nehézsúly: Homolya (M.) második menetben kiütéssel győz Lungu (R.) ellen.

Mozi

MŰSOR

Kedden, május 21-én:

APOLLÓ: Rio csillaga (német film).

CAPITOL: Asszonyok szállodája (angol film).

Főszerepben Linda Darnel.

SCALA: Walcerkirály (német film.)

CORSO: Graham Bell, „Az áldozat emberel” (angol film.)

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA:

Kedden, május 21-én a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban az Unirii téren levő Weisz gyógyszer-tár.

Gyárvárosban a Traian téren levő Kigyó gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Miron Costin ucca sarkán levő Merkler gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Preyer uccában levő Ungváry gyógyszer-tár.

KÖZGAZDASÁG

A Banca Nationala aranykészletének felértékelése

Közel hatmilliárd lei jut hadfelszerelési költségekre

A Monitorul Oficial legutóbbi száma közli a Banca Nationala aranykészletének felértékeléséről szóló rendeletét. Ez az intézkedés egy tényleges helyzetnek a megerősítését jelenti, mivel már március 3. óta a jegybank 50 százalékos prémiumot fizet a szabadforgalmi devizák után az eddigi 38 százalékon felül. Továbbá; április 11. óta a B. N. R. egy kg. arany után a 153.333.33 leies áron felül 50 százalékos fizet, tehát összesen 229.999.99 leit. Ezen tényleges árak megfelelően értékelik fel a jegybank aranykészletét. Az átértékelés folytán előálló bankjegytöbblet felhasználására nézve a kincstár és a jegybank között megállapodás történt, amely az említett rendelettel rény függelékét képezi.

A megállapodás meghatározza azokat a kincstári tartozásokat, amelyek a bankjegytöbblet terhére a kincstár javára könyveltetnek el. Hat számlán történő leírás összege 5.706.715.685 leit tesz ki. A rendelet szerint ezen összeg kizárólag hadfelszerelési költségekre fordítandó.

A május 18-iki rendelet végrehajtása két előnyvel jár: a kincstári tartozások rendezésével megerősödött a Banca Nationala helyzete, másrészt a hadfelszerelés újabb pénzforrással erősödik. Általában a művellet az ortodox pénzügyi politikához való ragaszkodást igazolja, ami abban áll, hogy a kormány a leghatározottabban tartózkodik az inflációs politikától.

Ujabb kompenzációs behozatali áruk

A külkereskedelmi minisztérium közli, hogy az április 24-én a kompenzációs (kvótán kívüli) behozatali árukról kiadott listát a következő árukkal bővítette: tehérgépkocsi, gépkocsi, autógumi, légtömítő, tesa, kakóbab. A kompenzációs csak Angliából, vagy az angol gyarmatokról importált árukra vonatkozik és csak olyan kivitelű áruval történhetik, amelynek exportálása 1937 szeptember 17. után ment végbe.

— Oradeai iparvállalatok áthelyezése. Több nagyváradai gyárvállalat a közeljövőben a fővárosba költözik. Megbízható helyről nyert értesülések szerint elköltözik Bucurestibe a Lechner szőrmeárúgyár és a Carmen cipőgyár házcipőosztálya. Kirendeltséget, illetve fióktelepet állít fel a fővárosban a Rippner fésűgyár. A „Phoebus” vasgyár Brailába való költözéséről szóló híreket nem erősítették meg. A vasöntőde nagyváradon marad. A Lechner-gyár már meg is kezdte költözését.

TENGEREK RABJA

Ita: RÉVAY GÉZA

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Uldnyomás tilos.

Lejárt vagy hetet, nyolcat, deket harangoztak mikor megállt az egyik vasos üvegajtó előtt, amely csillogó rézgombjával kérkedve pompázott a többi egyszerű között.

Az üvegekben félkör alakban aranyos betűk: „JOSS MAES & SOHN”

Becsöngetett. A lakkozott pultok kalickáiban tevékeny munka folyt. Tárgyaltak, irtak, telefonáltak, kikötők és hajók nevei röpködtek a levegőben, búzáról, szénről, pálmákról és gyapotról beszéltek az emberek... Az élet prózáiból és egészségesebbik része játszódtott le a fiu zavaros szemei előtt.

Mikor megnyílt a „Chef” feliratú ajtó, azt hitte az éhség úz csúfot belőle... megkapaszkodott, aztán lerogyott az egyik padra.

De már akkor ketten-hárman álltak mellette. Valami csuda jó illat csapta meg az orrát, valami egészen exotikus parfüm illata...

Valy hajolt föléje és egy férfi, akit nem ismert, de akiről sejtette, hogy Valyhoz tartozik. A férfi keze a kezét fogta és érezte, hogy az a kéz kemény, hogy abban a fogásban erő és akarat van... sokkal több, mint az övében valaha is volt.

— Laci — mondta neki az asszony, közelebb hajolt hozzá és végigsimított a haján — was ist den los... mi baj van? — kérdezte.

A fiu csak tilt, összerogyva és kicsit értelmetlenül bámulta az embereket. Egyik szabad kezével bizonytalan mozdulatot tett a levegőbe, mintha csúf-ságot akarna elriasztani maga elől... Még nem tudta mit akarnak tőle, nem tudta minnek... miért nézik úgy az emberek...

— Ismered? — fordult most a férfi Valyhoz. — Hogyne... hiszen ez Laci, akinek irtam, aki olyan kedves és jó volt hozzám... az Angelican volt, és hiszen tudod Peter.

— Várj... kiviszünk az autóhoz... a levegő jól fog tenni neki...

A levegő! Lászlónak kinjában mosolyra torzult a szája. Egészen más kellett volna neki, más, ami még a levegőnél is jobban kellett neki...

— Az új importkérvények tárgyalása. A külkereskedelmi importbizottság Logadi Petru vezértitkár elnökletével az új importkvóta iránti kérvényekkel foglalkozott. Ezután a szankciók revideálására tértek át.

— Import Kanadából. A kanadai kormány rendelete folytán Kanadából csak külön engedély mellett lehet árut kivinni. A külkereskedelmi hivatal tehát az importáló cégek figyelmét felhívja arra, hogy előzetesen szerezzék be az ottawai nemzetjövédalmi hivatal bizonyítványát.

(=) A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107% felárral: angol font 851.80—873.13, dollár 211.65—216.95, svájci frank 45.33—46.68, palesztinai font 852.84—874.16, egyiptomi font 873.54—895.38, belgas 35.09—36.12. Devizák 38% felárral: angol font 567.87—582.08, svájci frank 30.22—31.12, francia frank 3.24—3.31, márka 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27, (felár nélkül) cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05, (felár nélkül) török líra 92.

De azért engedte, hogy segítsék, kétoldalról belékarolva vigyék kifelé, puha ülésre ültették, zökkenés nélkül indult vele az autó először városi utcákon... aztán mind kijebb... kijebb, fák, kerítések és fűsávok között — szabadba.

Hallotta, hogy beszélnek hozzá. Hol a férfi, akit Valy Peternek szólított és akiről most már tudta, hogy csak a férje lehet, hol meg az asszony szolt hozzá. Azt hitték róla, hogy beteg... Egyszer elkapott egy szót — „orvos” — de az asszony tagadóan intett és robotgott tovább.

A hokboomi-villa előtt állott meg az autó. Pontosan úgy volt minden, mint ahogy azt a Patron elmesélte. Itt voltak a süppedő szőnyegek, a drága butorok... a jólétnak és gazdagságnak, a gondtalanságnak ezer apró, kényelmet adó semmiségei.

Mikor a porköpenyét vetette le, keze a zsebébe tévedt, — maga sem tudta hogyan került oda — azt a régen, még Jure-val vásárolt kis porcellán-figurát húzta elő és bizonytalan, félszeg mozdulattal nyújtotta a férfi felé:

— Ezt... még a télen vettem... Valynak... a nagyságos asszonynak — javította ki, magát elvörösödve — most... odaadhatom?

Peter megfogta a fiu csuklóját és úgy nyújtotta a krinolin porcellán-hölgyikét Valy felé:

— Hát, persze, hogy odaadhatod.

Aztán bementek a szobába, leültek a terített asztalhoz és László kétségbeesetten gondolt arra, hogy neki most ennie kell. Előbb óvatosan kortyolt a vízből, apró darabokat tört a kenyérből és azt eszegette.

Kinosan, lassan ment az evés, hiszen alig tudott nyelni és a sok éhezés vagy az elfogódottság terhe... — László nem tudta volna hirtelen megmondani — de mintha valami szörnyű kínzáson esne át, úgy ült ott az asztal mellett.

Peter nem tudta, mire magyarázza a fiu feszengését. Az ő lélete olyan simán és zökkenő nélkül folyt eddig, hogy elképzelni sem tudta volna mi csoda az igazi oka László vörösségének. Arra is gondolt, hogy talán a felesége az, aki zavar... akinek a közelsége feszélyezteti a fiut... a megváltozott környezet, a melyben a lányt viszontlátja... csak éppen az igazságra nem gondolt, hogy a fiu napokig éhezett.

Valy már sokkal közelebb járt a valósághoz. A változatos ebéd legkönnyebb fogásából adogatott a fiúnak és örömmel látta, hogy a fiu egyre fesztele-

Pénzügyi határidők:

MAJUS 25.:

Nyersolaj fogyasztási adójának befizetése.

MAJUS 31.:

A negyedévi adó 5 százalékos kedvezmény-nyel való fizetése.

JÚNIUS 2.:

Lakbérleti szerződések illetékeztése.

JÚNIUS 10.:

Kereskedelmi könyvek lapjai utáni pótbélyeg (laponként 1 leu) befizetése.

JÚNIUS 15.:

Az 1939 évi rendkívüli jövedelemre vonatkozó kimutatás.

JÚNIUS 30.:

A pénzügyi kihágások kedvezményes rendezésének utolsó napja.

A kereskedelmi és ipari adóamnesztia alapján az évi adó százalékanak befizetése.

Kérvény a kereskedelmi és ipari adóamnesztia igénybevételére.

— A vámnál maradt vasárúrk értékesítése. A vámhivatalok felleltározták a vámtól ki nem váltott vasárúkat és az azok után fizetendő illetékeket közölték a vámvezérigazgatósággal. A vámhatóság most dolgozza ki ezen rebutárúrk értékesítésének módját.

— Az Általános Hitelbank vezetői. Amint értesülünk, az Általános Hitelbank Rt. Brassó igazgatósága a központ és a fiókok vezetésére kinevezte a következő intézőbizottságot, központi igazgatókat, igazgató-helyetteseket, fiókvezetőket és központi cégvezetőket: Az intézőbizottság tagjai: gróf Teleki Ernő administrateur delegue és Erber Dezső ügyvezető igazgató. A temesvári fiók vezetője: Gruber László központi igazgatóhelyettes, helyettese Sió Sándor központi cégvezető. A központhoz beosztott igazgatók Czitrom László központi igazgató, Tompa Sándor igazgató-helyettes és Fodor Mihály igazgató-helyettes. A nagyváradai fiók vezetője: Kardos Sándor központi igazgató, helyettese Löbl Ernő központi cégvezető.

— A banati gabonaárak. A temesvári piacon a gabonaárak a következők: Búza 600 lei, tengeri 580, zab 600, tölkmag 1500, napraforgómag 850 lei. Az árak lemorzsolódnak, a piac esendes, tüzetkötés alig van.

nebbül viselkedik és nyugodtan eszegeti az ételeket. Egész könnyű bort töltött Peter, abból is keveset, mert felfogta feleségének egy pillantását.

Lassan túl estek az ebéden, utána meg kényelmes, mély karosszékre ültették a fiut, egész gyenge cigarettát nyomtak a kezébe és Valy egy-egy csésze feketét tett eléjük.

Akkor kezdett csak László igazán magához térni. Olyan mesészerű hihetetlen és furcsa volt minden... a drága lakásban otthonosan mozgó asszonyka, a férfi őszinte kedvessége és barátsága...

László azt hitte, hogy a Max Hotel ágyán alszik, vadakat álmodik és nemsokára reggel lesz, jön majd Anette és felkelti, felébreszti ebből a csodálatos álomból.

Apró, vastag kékes karikák omlottak le a cigaretták végéről, hogy aztán vékonyodjanak, nagyobodjanak és ködszerű, úszó füstfelhővé oszolva ráfeküdjenek a kitért ablaku szobára.

Valy törte meg a csendet:

— Mióta vagy Antwerpenben?

— Nyolc... most már talán tiz napja is van, hogy leszereltem... Nem tudtam már megmaradni azon a hajón, mindig északon járt... és mindig rum meg whyski... meg gin... Azt hittem nem leszék ilyen sokáig szárazon... de hát sok a belga, aki helyre vár... Nem ismerek senkit, így aztán... — legyintett és abba hagyta a beszédet.

Peter és Valy összenéztek. Amikor az asszony látta, hogy az ura alig észrevehetően biccent a fejével, nagyon melegen és nagyon kedvesen mondta:

— El fogsz jönni ide, sokszor... holnap is... Peter biztosan tud majd valamit csinálni, őnek... tudod, a hajóik lejárnak Congóba, majd megkötnek, minden rendbe jön, csak onnan kellene szabadulnod, a Max Hotelből, hiszen az rémes hely lehet...

— Igen — bámult bele László a füstbe — rémes hely... Mult éjszaka is megindult az egész hótél... Együtt hajókatunk az utcákon... és rengő-tűt Filets American-t ettem...

Észbe kapott, hogy elszólta magát és sietett javítani magán: — mindenki mindenfélét evett, nagyon jó volt és nem is olyan rossz hely a Max Hotel, nagyon jó a kosztja... és bőséges... és kifizetem előre mindent két hétre, semmi gondom az ilyen-nivel...

(Folytatjuk)

Rádió

Kedd, május 21.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Román zene hanglemezzel. 12.50: Motoi Petrica zenekara. 13.20: Időjelzés, előadások. 13.30: A Motoi zenekar folytatja műsorát. 14.00: Rádió ujság. 14.20: A Motoi zenekar folytatja műsorát. 15.00: Rádióhírek, különféle közlemények. 19.00: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.15: Hanglemezek. 19.30: Olasz dalok. Rádió Románia. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Rádió Bucuresti. 19.50: Hanglemezek. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 20.00: Előadás. 20.15: A Melody jazz zenekar. 20.45: Rádió ujság. 21.00: Operett szerzők: Strauss János, hanglemezzel. 22.10: Rádió ujság, sport. 22.30: Szórakoztató és tánclemezek. 23.45: Angol, francia, német és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8.00: Hírek, hanglemezek. 11.00: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13.00: Időjárásjelentés. 13.10: Székely Mária gondolkodik. Közben: 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: A rádió szalózenekara. 15.30: Hírek. 17.10: Felolvasás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Lakatos Tóni és Flóris cigányzenekara muzsikál. 18.55: Felolvasás. 19.20: Hanglemezek. 19.50: Magyar laboratóriumok. 20.15: Hírek. 20.25: A budapesti hangverseny zenekar. 21.25: Kempelen Farkas, hangjáték három részben. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Az Arizona jazz zenekar. 24.00: Hírek. német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Mursi Elek cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.15: Ruszin hallgatóknak. 18.50: Zongora hangverseny. 19.20: A földművelésügyi minisztérium előadássorozata. 20.25: Francia nyelvoktatás. 21.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 21.25: Hanglemezek. 22.35: Időjárásjelentés.

Szerda, május 22.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Operett részletek hanglemezzel. 12.55: A Naidin szájharmonika zenekar.

Lindbergh ezredes

Amerika beavatkozása ellen

Az Unió lakosságának nincs semmi félnivalója

Washingtonból jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti: Lindbergh ezredes, a kiváló repülő vasárnapi nagyhatású rádióbeszédében arra kérte Amerika lakosságát, hogy ne hagyja magát befolyásolni attól, amit az utóbbi napokban beszélnek és pedig az invázió veszedelmének közelethezétől.

Az Egyesült Államok lakosságának nincs semmi félnivalója,

ha tartózkodik az európai ügyekbe való beavatkozástól. Amerikát nem fenyegeti háborús veszély az európai ügyek miatt. Csak az Egyesült Államok bizonyos elemei azok, akiket felelősség terhel majd, ha Amerika résztvenne a háborúban, ezek az elemek azonban bármily befolyásosak, csak elenyésző kisebbségét képezik a la-

kosságnak. Ez a kisebbség tartja birtokában az amerikai sajtót, ez uszít a háborúra és ez befolyásolja a közvéleményt. Lindbergh ezredes ezután

az Egyesült Államok külpolitikáját bírálta,

amit az utóbbi hónapokban folytat, mert ez a külpolitika sem erős, sem barátságos, sem békés nem volt, hanem csak a győzők és a legyőzöttek gyűlöletét hívja ki az Egyesült Államok ellen, bármily legyen is a háború vége. Az ezredes felhívta az amerikai népet, hogy távolítsa el azokat az elemeket, amelyek csak saját hasznukat nézik akkor, amikor idegen hatalmakat szolgálnak.

(Rador.)

13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek. 14.00: Rádió ujság. 14.20: Operett áriák hanglemezzel. 15.00: Rádióhírek, különféle közlemények. Rádió Románia. 19.00: Magyar nyelvű hírek. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 20.00: Előadás. 20.15: Zongora hangverseny. 20.45: Rádió ujság. 21.00: Operett előadás közvetítése. Az első szünetben (21.50—22.05.) Rádió ujság. A második szünetben (22.40—22.45.) sporteredmények. 23.15: Szórakoztató hanglemezek. 23.45: Francia, angol, német és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8.00: Hírek, hanglemezek. 11.00: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13.00: Időjárásjelentés. 13.10: Hanglemezek. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállás jelentés. 14.30: Szirmainé, Dely Margit magyar nótákat énekel, kíséri Balázs Kálmán és cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.10: Gyermekdelután. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Uray Margit magyar nótákat zongorázik. 18.35: Mikor a bor

beszél, felolvasás. 19.00: A rádió szalózenekara. 19.50: Közegészségügyi előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Tánclemezek. 20.45: Márai Sándor előadása. 21.10: Az operaház előadásának ismertetése. 21.15: Hovanscsina, zenedráma 4 felvonásban, szerette Musorgszkij. A második felv. után kb. 21.55: Hírek, a harmadik felv. után kb. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. Az előadás után kb. 24.00: Hírek német, olasz, angol és francián nyelven. 24.20: Tánclemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.00: Olasz nyelvoktatás. 19.25: Az operaház előadásának ismertetése. 19.30: Az operaház előadásának közvetítése: Hovanscsina 1. felv. közvetítése. 21.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 21.25: Melles Béla zenekara hangversenyez. 22.30: Előadás. 23.00: Időjárásjelentés. 23.05: Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HÁZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. Vastag betűvel szavanként kettő lei, legkisebb apróhirdetés húsz lei. Minden más rovathoz legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 lei, minden további szó egy lei. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 lei, minden további szó kettő lei. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik Bulevardul Regele Carol 51. — Galgóczy trafik Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

A temesvári magyar népközösségi iroda intelligens, komoly tisztviselőt alkalmaz. Magyar, román és német nyelv kifogástalan tudása és levelezése, valamint gépírás és gyorsírás feltétlenül szükséges. Bővebb felvilágosítást a Magyar Népközösség irodájában (Bul. Regina Maria 8.) kapható, ahová május 25-ig az iratok benyújtandók. 992

Állást keres

Felügyelői, vagy ispáni állást keres, több évi gyakorlattal, sertésnyészteshez értő nőtlen ember. Bencsik P. Oradea, Tribunalului 6. 39

Házvezetőnek menne intelligens leány, magános úrhoz, lehet vidékre is. Cím Ruszmir Máriánál IV., Str. Văcărescu 10. 986

Lakás

Bérbeadó egyszobás lakás, konyha, éléskamra és fűskamra, nagyobbítva és újból renoválva, június 1-re IV., Str. Michnea Vođa 24. 1026

Állás-vétel

Keresek megvételre trenckoot felöltőt, katona zubbonyt, bricsesz nadrágot, vickelkamasnit, tisztí sapkát, és külső katonai derékszíjat. Felvilágosítást a Déli Hírlap kiadóhivatalában. 1025

Hálószoba szép modern kivitelben, teljesen új eladó. Földi asztalosnál II., Baritiu 80. a kettes villamos megálló-nál. 1009

Különféle

Bútor javítást, fényezést háznál olcsón vállalok. III. Str. Odobescu 12. asztalos. 1006

Képviselőket

átveszek Okiráltság területén—Brăila, Galati és környékére—**BARTAL**—Brăila Str. Vasile Săssu 28

Halászlé cikkek nagy választékban, legolcsóbban

Hess Rudolf nál

Temesvár IV., I Bratianu u. 17. a Corso mozi mellett.

Háztulajdonosok!

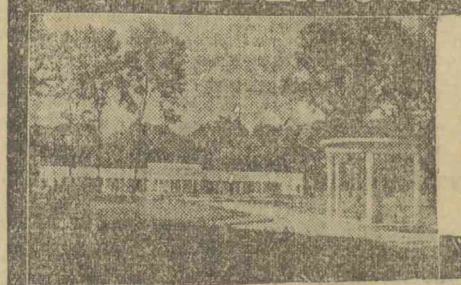
Köz- és személyes érdekük kívánja, hogy a Timisoara Háztulajdonosok Egyesületében

szervezkedjenek. Mindennemű felvilágosítások és útbaigazítások ingatlanokkal kapcsolatban.

Jogos érdekeink megóvása. Lakásközvetítés. Szabályszerű házközvetítés stb.

Belépési nyilatkozatok írásban, vagy személyesen irodánkban: Timisoara I., Str. Palanca 1.

BAILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérszegénység és női bajokat. Szezon: május 1-től október 15-ig